

Могилянські джерела

Видання Національного університету «Києво-Могилянська академія»

№ 7
березень, 2003

Читайте в номері:

Перший ювілей

*Університетська
мозаїка*

*Знайомтеся -
нові колегиуми*

Наші кандидати

*Як з наукою,
колегианти?*

*Студенти Києва-
2002*

*До зустрічі в
«Січовому»*

Часопис
«Могилянські
джерела»

Розпорядження
президента НАУКМА
№ 11 від 15.02.2000

Наша адреса:
04 070, м. Київ,
вул. Сковороди, 2
Тел.: (044) 463-69-31
Факс: 463-69-31

E-mail:
wzubko@ukma.kiev.ua

ПЕРШИЙ ЮВІЛЕЙ (Нам вже десять проминуло)

Багатотисячний хресний хід Могилянки 1992 року, від Софії Київської до Конtrakтової площі Подолу, який власне і знаменував початок відродження історичної Академії, хід через століття, з того пам'ятного дня не переривався, лише змінював свої форми та учасників.

З М І С Т

Перший ювілей	1
До зустрічі в «Січовому».....	2
Ми теж ювіляри:	
<i>О. Ковальчук.</i> Горді ім'ям	4
Січовий – означає нездоланний	6
<i>Л. Чеховська.</i> Науково-дослідна робота в школі як форма успішної реалізації особистості	6
<i>Т. Мезенцева-Шевчук.</i> Основні аспекти виховання	7
Знайомтеся – нові колегиуми:	
Перший закордонний (Грузія, Тбілісі)	8
<i>Г. Матвєєва.</i> Дещо про нас	9
<i>О. Противенська.</i> Колегіальна Алушта	10
Наші кандидати:	
<i>Л. Скрипник.</i> Рухаюся до Вашої (нашої) команди! Берете?	12
Університетський калейдоскоп:	
Нові призначення	13
<i>О. Шуть.</i> Молоде поповнення	14
<i>М. Брик.</i> Дні науки – і для колегиумів	15
<i>О. Третьякова, Л. Кравченко.</i> Студенти Києва-2002	16
<i>В. Макареня.</i> Продовження традицій Григорія Сковороди	17
Чим живемо? Над чим працюємо? (Тези до семінару)	
<i>М. Бабюк (Галицький колегиум)</i>	18
<i>І. Доронюк (Рогатинський колегиум)</i>	20
<i>О. Радши (Рожнівський колегиум)</i>	22
<i>В. Судьїна (Роменський колегиум)</i>	24
<i>Л. Міхно (Сіверськодонецький колегиум)</i>	26
<i>М. Родненко (Херсонський колегиум)</i>	28

ДО ЗУСТРІЧІ В «СІЧОВОМУ»

Принципову згоду бути господарем щорічного семінару керівників колегиумів НаУКМА дали запоріжці.

“Січовий колегиум” – не лише один із са-
мобутніх навчальних
закладів. Він ще й юві-
ляр! Саме 10 років тому
він разом з киянами
притулився до Моги-
лянки. Отож, збираючись
в Запоріжжі, ми єднаємо
приємне з корисним.

Семінар теж пла-
нується дещо незвичним.
Цього року не буде
високих офіційних пред-
ставників зі столиці.
Справимось власними і
місцевими силами. Про-
ведемо самінар у колі
сім'ї. Це дасть змогу
поговорити більше, ніж
раніше, а головне від-
вертіше про своє – “Чим
живемо, над чим пра-
цюємо?”: про успіхи і
про наболіле. Обмі-
няємось досвідом.

**Отож, до зустрічі в
“Січовому”!**

Головний редактор *В.Зубко*
Заступник головного редактора *Т. Шаповаленко*
Відповідальний секретар *І. Бєлашко*

Члени редколегії: *І.Авдієнко, Г.Бондар,
О.Василишин, Н.Задорожна, О.Парило,
А.Радькова, Л.Чеховська.*

Дизайн: *О.Шуть, Л. Шипович*

Набір: *О.Шуть, Л. Шипович*

Коректор: *Т. Шаповаленко*

ПЕРШИЙ ЮВІЛЕЙ

(Нам вже десять проминуло)

За 10 років існування університет дав путівки в життя 2000 випускникам, у ньому здобувають освіту 2500 студентів. Під крильми КМА отримали статус окремих університетів Острозька та Миколаївська філії. Сьогодні це вже Національний університет "Острозька академія" та Миколаївський державний гуманітарний університет імені Петра Могили. Став самостійним інститутом Кременецький коледж НаУКМА.

Реальною стала першопочаткова ідея створення навчального комплексу Києво-Могилянської академії. Фактично він уже існує. У ньому сьогодні функціонує 12 колегіумів: у Києві, в Черкасах, Запоріжжі, Тернополі, Херсоні, Донецьку, Алушті, Сіверськодонецьку Луганської області, в Рогатині, в селі Рожневі Івано-Франківської області, в Ромнах на Сумщині. У травні 2002 року відкрито колегіум за кордоном – у Тбілісі, викладання в якому ведеться двома мовами: грузинською та українською. В усіх зазначених закладах навчається близько 7 тисяч учнів.

Сьогодні КМА має тісні контакти з усіма колегіумами, по можливості підтримує їх методичними матеріалами. І не тільки. Минулого року з ініціативи давнього друга НаУКМА Григорія Малиновського за програмою Українського Американського Допомогового Комітету (США) всі могилянські колегіуми одержали в користування ризографи.

Як правило, колегіуми беруть активну участь у житті університету. Того ж минулого року презентація НаУКМА в Донецьку пройшла за діяльної підтримки місцевого колегіуму, його викладачів та учнів. Традиційними в НаУКМА стали так звані дні колегіумів, які супроводжуються виставками, цікавими концертними програмами. Минулого року свій заклад у НаУКМА представили роменці. В результаті такої співпраці багато випускників колегіумів стають студентами Могилянки.

Активну участь взяли колегіуми й у святкуваннях 10-річчя відродження Києво-Могилянської академії. Наше свято розділили: Опанас Ломакович (Кременецький обласний

комунальний педагогічний коледж ім. Т. Шевченка), Тетяна Ільчук (Галицький коледж), Валентина Єршова (Запорізький "Січовий колегіум"), Олександр Ковальчук (Києво-Могилянський колегіум), Олена Радиш (Рожнівський колегіум), Ігор Доронюк (Рогатинський колегіум), Марина Родненко (Херсонський колегіум), Василь Титаренко (Черкаський колегіум "Берегиня").

Духовна аура відродженої з небуття Києво-Могилянської академії, яка вступила у своє друге десятиліття, послідовно і ненастанно збагачується ще й завдяки мережі колегіумів, які сьогодні є практично в кожній області України.

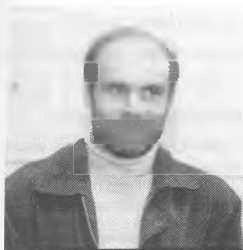

До свята готові

ГОРДИ ІМ'ЯМ

Гімназія "Києво-Могилянський колегіум"

Олександр КОВАЛЬЧУК,
директор колегіуму

Олександр Ковальчук

“Колегіантське братство” – так називається програма нашого експериментального дослідження, розпочата у 2000 році. Хоча створення і впровадження її складових розпочались із перших днів утворення нашого навчального закладу ще в 1992 році. Але реальні умови для здійснення експерименту стали можливими лише в

останні роки, з початком реформування освіти.

Програма передбачає:

- відновлення кращих педагогічних надбань української педагогіки братських шкіл НаУКМА;
- відродження та розвиток гімназії “Києво-Могилянський колегіум” як колегіально-самоврядного навчально-просвітницького центру – складової цілісної системи НаУКМА на засадах колегіантського самоврядування;
- опанування нових інноваційних технологій, які дають змогу індивідуально розвивати творчі можливості кожного учня, розкривати професійні здібності вчителів;
- створення освітнього середовища, здатного забезпечити кожного цілісним сприйняттям світу і себе в ньому, підготувати до громадянської відповідальності та праці заради процвітання країни, удосконалення світу;
- зміни змісту навчання шляхом інтеграції предметів та вивільнення часу для розвитку індивідуальних творчих здібностей;
- навчання здоровому способу життя, сприяння поліпшенню екології навколишнього середовища;
- розвиток самоврядування.

За перший рік нам вдалося запровадити розроблені вчителями колегіуму інтегровані курси з гуманітарних дисциплін у 5-х класах першими в нашому навчальному закладі. Третій рік педагогічний колектив вивчає і працює за новими інтерактивними технологіями. Цьому сприяла участь наших учителів у програмах, семінарах, конференціях АСТРА/ACCELS (PiE), у пілотних проектах “Громадянська освіта”, “Письмо і читання для розвитку критичного мислення”. Новий підхід до питань професійного зростання вчителів, який реалізувався шляхом проведення семінарів-тренінгів, майстер-класів,

колективних форм роботи для вироблення стратегій і тактики розвитку школи, залучення до участі в малих проектах і грантах також дав позитивні результати. Поліпшилась якість знань учнів, збільшилась кількість переможців у районних, міських, республіканських олімпіадах, конкурсах МАН.

За останні три роки вчителі колегіуму провели десятки семінарів для колег із району, міста. Зросла кількість статей викладачів колегіуму в педагогічних виданнях “Педагогіка толерантності”, “Могилянські джерела”, “Рідна школа”, “Репетитор”, у газетах видавництва “Перше вересня”.

Тринадцять учителів працюють за авторськими програмами, одинадцять є авторами, керівниками проектів (дод. 2), які здійснюються в рамках головної ініціативи “Колегіантське братство”.

Позитивне значення для навчання та виховання дітей має зв'язок нашого навчального закладу з 9-ма колегіумами НаУКМА, з київськими інтернатами для дітей-сиріт № 14 та слабочуючих № 18, зі школами США (штат Меріленд). Минулого року наш навчальний заклад став асоційованою школою ЮНЕСКО. Це дало нам змогу брати участь у всіх важливих міжнародних заходах та акціях цієї світової організації.

За результатами роботи 2000 року колегіум отримав Грамоту Президента України. Олександр Ковальчук 2001 року визнаний найкращим директором м. Києва за результатами конкурсу “Директор року”.

У рамках експериментальної програми “Колегіантське братство” в нашому навчальному закладі запроваджуються проекти різного спрямування навчально-виховної роботи. Це:

1. Громадянська освіта – проект має сприяти розвитку демократичної політичної культури.

(Проект представляє п. Олена Богданова)

2. Читання та письмо для критичного мислення – проект, який пропонує навчальні методи, що розвивають критичне мислення учнів будь-якого віку на матеріалі будь-якого предмета.

(Проект представляє п. Валерій Шторлін)

3. Програма “Міжнародна освіта та ресурсна мережа” – здійснюється за двома напрямками: реалізація спільних міжнародних проектів та входження до національної освітньої мережі, застосування сучасних телекомунікаційних технологій у нашому навчальному закладі. Програма передбачає забезпечення доступу до мережі ІНТЕРНЕТ, надання

методичної та інформаційної допомоги щодо роботи в телекомунікаційних проектах.

(Проект представляє п. Людмила Лоскутова)

4. Шкільні бібліотеки та Інтернет (пілотний проект) – підготовка бібліотечних працівників до виконання нових функцій в умовах інформаційного суспільства.

(Проект представляє п. Світлана Перепелиця)

5. Еколого-туристичний центр – проект, який складається з багатьох напрямів туристичної, експедиційно-пошукової, екологічної діяльності.

(Проект представляють пп. Вадим Шевчук, Володимир Яременко)

6. “Діалог культур” – спільний проект колегіуму та Шервудської школи (США, штат Меріленд), спрямований на розвиток партнерства між двома школами.

(Проект представляє п. Олена Тарасова)

7. Клуб “Дебати” – програма, яка має за мету навчити майстерності володіння словом; вміння аргументовано дискутувати, толерантно ставитись до різних позицій, думок та висловлювань.

(Проект представляє п. Віра Клименко)

8. “Нові вчителі – новій Україні” – проект передбачає розроблення, презентацію та подальше запровадження інноваційного пакету прикладних навчальних програм для системи підвищення кваліфікації та перекваліфікації вчителів середньої школи на базі мережі колегіумів НаУКМА.

(Проект представляють пп. Олександр Ковальчук, Олена Запальська)

9. Студенти НаУКМА для колегіантів – програма курсу з мікроекономіки у вигляді системи розвиваючих ігор для учнів 5-7-х (1-3-х) класів, що проводяться в позаурочний час і є одним із напрямів колегіантських конвокацій.

(Проект представляє студент НаУКМА, випускник ГМКК Олексій Рачок)

10. Програма “Здоров’я” – спрямована на поліпшення фізичного здоров’я колегіантів засобами простих вправ, самостійного мікромасажу акупунктурних точок, застосування профілактичної ароматерапії.

(Програму представляють пп. Ірина Ковальчук, Валентина Устінова, Олена Савченко)

11. Інтеграція – розроблення і впровадження інтегрованих курсів предметів гуманітарного та природничого циклів.

(Автори – пп. Олександр Ковальчук, Олена Богданова, Валерій Шторлін)

Минулого року діяльність “Києво-Могилянського колегіуму” пройшла під знаком підготовки та святкування 10-річчя закладу. До ювілейної дати було підготовлено ряд матеріалів, що ілюстрували здобутки колегіуму в науково-методичній, навчальній, виховній роботі. Опубліковані у фахових часописах статті вчителів: Олени Тарасової, Олени Погребиської, Наталії Сігалової, Олени Богданової, Наталії Невінчаної, Валентини Устінової. За участю вчителів Тимура Ораторського та Валерія Шторліна видано методичний посібник “Інтерактивні технології навчання”.

Спільно з Головним Управлінням освіти та науки м. Києва підготовлено до друку збірник науково-методичних робіт та розробок на тему експериментального прикладного дослідження “Колегіантське братство”. Проведено конкурс учнівських проектів до 10-річчя ГМКК, в якому взяли участь загалом близько 250 учнів. Переможці, а їх було 25, були нагороджені поїздкою до м. Рогатина на різдвяні канікули. Гімназія імені Володимира Великого (колегіум НаУКМА) організувала чудовий прийом киян із проживанням у сім’ях, екскурсійною програмою. Цього року планується візит-відповідь рогатинців до Києва.

Участь учнів ГМКК у районних предметних олімпіадах підтвердила високий рівень їхньої підготовки: здобуто 73 нагороди, що на 15% більше, ніж минулого року. Колегіум остаточно підтвердив звання найкращої з 52 шкіл у Деснянському районі Києва. Двоє учнів стали переможцями Всеукраїнського конкурсу знавців української мови, а вчитель української мови Лена Погрибицька виборола першість у районному конкурсі “Вчитель року” і пройшла у міський фінал. Триває

захист робіт в Малій Академії Наук, усі роботи колегіантів стали найкращими і вийшли в міський тур.

У 2002 році колегіум нагороджено Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України із врученням іменного знаку. За результатами Інтернет-опитування, проведеного Центром соціальних досліджень ім. К. Розумкова спільно з газетою “Сьогодні”, школа ввійшла до 20 найкращих шкіл м. Києва.

Оце й усе, якщо коротко про найприємніше, а щодо того, від чого нікуди не дінешся – пережили фронтальну перевірку та перевірку КРУ, ніби нормально все, сподіваємось, що так буде й далі.

СІЧОВИЙ - ОЗНАЧАЄ НЕЗДОЛАННИЙ

Запорізький «Січковий колегіум» – школа інтернатного типу для обдарованих дітей, створена 1992 року.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА В ШКОЛІ ЯК ФОРМА УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Людмила ЧЕХОВСЬКА,
заступник директора з навчальної роботи

Людмила Чеховська

Основоположною концепцією школи є ідея навчання і виховання школярів на основі національних традицій українського народу і запорозького козацтва зокрема.

Січковий колегіум концептуально має гуманітарну спрямованість. Соціальний статус відмінника за успішністю для учня є найвищим у внутрішній соціально-педагогічній системі. Подальший розвиток особистості вимагає переходу до позанавчальних видів діяльності. Вивести вихованців у вищі соціальні структури суспільства – кінцева мета. Можливостей для цього найбільше у сфері наукової роботи органічної складової навчально-виховної роботи колегіуму.

Залучення до науково-дослідної роботи колегіантів розпочинається у 5 класі під час дослідження історії власного родоводу і реалізується в контексті соціального виховання. Цей вид роботи є однією зі складових усієї наукової діяльності учнівського колективу. Під час пошукової роботи здійснюється наявний матеріальний потенціал сім'ї кожного учня та соціальні зв'язки батьків, родичів, знайомих сімей для розвитку стосунків колегіантів у сфері наукового пошуку; автор курсової роботи вперше в житті отримує можливість захистити свою роботу, демонструючи риторичну культуру, вміння вести дискусію. Участь у Республіканському конкурсі "Моя земля – земля моїх батьків" забезпечує соціальну реалізацію результатів наукової роботи. Враховуючи вік юних науковців, загальношкільне Свято Науки розпочинається оригінальним Святом Наума.

Наукова робота учнів 6-7 класів полягає в організації та проведенні науково-практичних конференцій ("Українська мова і суспільство", "Я і українська мова"), де передбачені всі вимоги до проведення заходів такого типу: пленарне засідання, обговорення в класах, участь у дискусії, висвітлення матеріалів конференції у пресі, на радіо.

Важлива складова соціалізації майбутнього студента – науково-дослідна робота колегіантів 8-11 класів у роботі МАН. Введення учнів у наукову діяльність передбачає створення наукових робіт, котрі

були б визначені на науковій конференції колегіуму, рекомендовані на обласний або республіканський конкурс МАН.

Наукові досягнення учня повинні бути визнані ВЗН як підстава для вступу до цього закладу. Автор має ствердитись як мовна особистість під час усного захисту, підтвердити високий рівень знань із профільюючого предмета, під час контрольної роботи, а саме дослідження має бути оригінальним і виконаним за всіма вимогами до науково-пошукової роботи за зразком ВЗН.

У процесі пошукової діяльності відбувається активний процес як реалізації, так і розвитку природних здібностей, поглиблення знань юного науковця.

Мобілізація соціальних зв'язків сприяє розвитку стосунків учнів у сфері наукової та навчальної культурної діяльності. Серед суб'єктів, які складають соціальне поле утвердження і соціального розвитку – керівники і члени кафедр Запорізького державного університету, Києво-Могилянської академії, відомі авторитети української культури: голова Спілки театральних діячів України, професор Лесь Танюк, журналісти-шістдесятники: В. Чорновіл, О. Довгань, доктор наук Н. Корнієнко, кандидат філологічних наук Д. Стус, президент НАУКМА В. Брюховецький та інші.

Висока оцінка результатів наукової діяльності учнів (призові місця на рівні обласного та республіканського конкурсів науково-пошукових робіт в рамках МАН) складають основний засіб соціального розвитку учня як науковця.

Успішній реалізації особистості в Січковому колегіумі сприяє науково-дослідна робота, яка проводиться

«І Наум – наведе на ум»

також і в позашкільній сфері діяльності учнів: участь у роботі спецсеминарів, окремими з яких керують досвідчені науковці з ВЗН м. Запоріжжя, реалізація методу проектування в роботі лінгвістичного гуртка тощо.

Науково-дослідна робота в школі дає учням великі можливості для успішної самореалізації в майбутньому. Вона дає можливість учневі усвідомити потребу йти до мети шляхом свідомих зусиль. Адже все, чого досягає людина в житті – прямий результат мрій. Вона здатна досягти успіху, тільки звеличивши свої думки. А вміння гарно говорити відкриє їй стільки можливостей зробити кар'єру і досягти

визнання.

Якщо науковий керівник зможе пробудити в дитині усвідомлення тих багатств, котрими вона володіє, то досягне значно більше, ніж просто зміну у поведінці. Він зможе буквально перевтілити маленьку людину. Адже в середніх та старших класах у школярів формується стійка структура особистості, основу її становить моральний інтерес – ідеал, що стає усвідомленим мотивом життєдіяльності. У таких учнів складається чітке уявлення про життєвий шлях, чим забезпечується свідомий вибір професії.

Основні аспекти виховання

Тамара МЕЗЕНЦЕВА-ШЕВЧУК,
заступник директора з виховної роботи

Одним із найголовніших завдань педагогічного колективу „Січового колегіуму” є виховання високоморального підростаючого покоління, формування в нього українського менталітету на основі відродження національних традицій українського народу, широкого використання ідей народної педагогіки, психології та практики виховання.

Організація виховної діяльності проводиться за такими напрямками:

- пізнавальна (класні години різної тематики, екскурсії, походи, археологічні експедиції, відвідування театрів, виставок тощо);
- художня (випуск газет, участь у фестивалі мистецтв, відвідування гуртків, студій);
- трудова (чергування в класі та по школі, генеральне прибирання класу і спалень, робота на дільниці, догляд за квітами тощо);
- спортивно-оздоровча (фізкультурно-оздоровчі години, рухливі ігри, спортивні змагання).

Для розвитку здібностей і задоволення потреб учнів у різних видах діяльності створені всі умови. Учні мають можливість відвідувати гуртки та студії відповідно до своїх інтересів. У колегіумі працюють студії народного танцю „Січові козаки”, бального танцю „Сузір'я”, вокальний ансамбль „Горлиця”, студії музичних інструментів, гуртки „Вишиванка” та „Умілі руки”. Кожний учень має змогу виявити свої творчі здібності в якості організатора, ведучого, режисера, учасника класних і шкільних заходів та свят.

За I семестр 2002/2003 навчального року було проведено багато виховних заходів і свят за участю дітей та дорослих. Найцікавішими та наймістотнішими були: Свято Знань, Осінній ярмарок, „Учитель! Перед іменем твоїм...”, посвята в колегіанти, Осінній бал, Свято Святого Миколая.

Діти разом із вихователями, класними керівниками, керівниками студій, батьками вивчають і відвідують свята народного календаря.

Учні 5-х класів беруть участь у конференції „Роде наш красний, роде наш прекрасний”, де відновлюють пам'ять роду, досліджуючи родинні корені, вивчають звичаї, традиції свого народу. Діти оформлюють альбом „Мій родовід”, влаштовують

виставки.

Колегіанти працюють над збереженням і примноженням народних традицій.

Учні 7-х класів брали участь у конференції „Краса і біль України”, де кожен мав свою програму діяльності, в основу якої покладено пошукову роботу. Учні вивчають історію свого села, досліджують сторінки минулого краю, з'ясовують походження місцевих назв, записують пов'язані з ними легенди, перекази.

Знайомство з розвитком ремесел України, своєї місцевості, прилучення дітей до прекрасного відбувається на уроках праці та заняттях гуртків „Вишиванка”, „Умілі руки”. Очолюють цю роботу справжні майстри, які оживлюють полотно, породжують своїми руками пісню, адже не тільки вчать дітей вишивати, творити мережива, виготовляти чудові вироби з природних матеріалів, а й знайомлять із народними поглядами на красу, вчать дітей творити прекрасне. Не вперше їхні роботи демонструються на виставці творчих робіт учнів колегіумів „Великодня мозаїка”, яка влаштовується в Галереї мистецтв Національного університету „Києво-Могилянська академія”.

Усе це допомагає учням колегіуму реалізувати себе, відчувати причетність до спільних справ, дає змогу краще пізнати себе, розвиваючи свої здібності та інтереси.

«Роде наш красний, роде наш прекрасний...»

ЗНАЙОМТЕСЯ - НОВІ КОЛЕґІУМИ

Перший закордонний

Так тбілісці зустрічали гостей з НаУКМА

Делегація НаУКМА на чолі з його президентом В'ячеславом Брюховецьким прибула до столиці Грузії Тбілісі 20 травня 2002 року. А наступного дня відбулося знайомство з першою на терені СНД українською школою та підписання з її директором Ганною Матвєєвою угоди про співпрацю. Акція відбулася за ініціативи, активного сприяння та практичної участі Надзвичайного і Повноважного Посла України в Грузії С. Волковецького.

Перший закордонний колеґіум університету як навчальний заклад був заснований 1 вересня 1999 року для дітей 40-тисячної української діаспори в Грузії. Ім'я Михайла Грушевського йому присвоєно на честь видатного українського вченого, державного і громадського діяча, який з 1880 по 1886 рік навчався в Тбіліській класичній гімназії.

У привітанні нової школи Президент Грузії Е. Шеварнадзе зазначив: "Грузія виховала не одного українського великого діяча. І хто знає, можливо, сьогодні якраз у цій школі посаджені паростки, які в завтрашній історії з'являться гігантськими особистостями. Згадаймо хоча б те, що в Грузії отримала виховання й освіту така велика особистість, як Михайло Грушевський".

Грузинський колеґіум – заклад державної власності. Підпорядкований Міністерству освіти Грузії. На травень 2002 року мав 49 учнів першого – п'ятого класів, 14 вчителів. Бібліотечний фонд складає 3000 томів. Має комп'ютерний клас, підключений до Інтернету.

До послуг школярів – театральна студія "Соняшник", танцювальний та вокальний гуртки, секція шахів. Традиційні заходи – свято Миколая, новорічної ялинки, Різдва, Великодня, день вчителя. Шевченківські дні, декада "Українська мова – мова колискова", день грузинської мови, прощання з букварем.

Колеґіум підтримує тісні зв'язки з Міжнародним українським центром дружби і культури "Світлиця", який об'єднує суботню школу "Рідна мова", творчу спілку українських вчителів "Освітняни", молодіжну театральну студію "Надія", вокально-хорову студію та інші об'єднання, а також із Тбіліським педагогічним університетом імені Сульхан-Саба Орбеліані, молодіжною спілкою "Промінь" та Світовим Конгресом Українців.

В колеґіумі пам'ятають побажання щасливої долі під час перебування в ньому Прем'єр-Міністра України Віктора Ющенка. Вірять у це й могилянці.

УГОДУ ПІДПИСАНО!

Дещо про нас

Ганна МАТВЄЄВА,
директор Тбіліського колеґіуму

Ганна Матвєєва

Дарований нам великий шанс – мати свою власну українську школу, а в ній – нове покоління людей, які в зовсім інших умовах могли б повертатися до своїх духовних витоків, щоб стверджувати свою національну гідність, осмислити себе як громадянина, творця. Шанс, що дає можливість людині відповідати за себе і за все, до чого вона доторкається, шанс самоутвердження на право вибору, на ініціативу.

Концепція нашої школи передбачає, починаючи з перших класів, вивчення основних предметів українською мовою з поглибленим вивчення грузинської з тим, щоб у середній ланці – з 5-го класу – поступово переходити на викладання національною грузинською мовою.

Учительський колектив об'єднує ентузіастів, які свідомо взяли за справу створення української школи. Їм не просто було торувати новий шлях. На етапі становлення школи потрібні були такі педагоги, які б не боялися працювати по-новому. Такі, які б стояли не над учнями, а поряд з ними, перед ними. Не кожному це було під силу, тому попрацювавши з нами деякий час, оцінивши свої можливості і перспективи, вони покидали нас. Зате в колективі залишалися працювати творці, особистості, які усвідомили значимість обраної мети, ті, що не шкодували сил та енергії для втілення її в життя.

Підвищенню професійної кваліфікації вчителів сприяли Міжнародна школа україністики при Київському університеті імені Т. Г. Шевченка та Тбіліський інститут підвищення фаху вчителів. Не забували й про самовдосконалення, самоосвіту. Знайомились із передовим досвідом, педагогічними технологіями України. Листувалися з авторами методичних розробок та підручників, зокрема з професорами О. Н. Хорошковською, І. П. Гудзик, Н. Д. Мацько, а також із дирекцією Інституту педагогіки АПН. Вивчали досвід колег інших навчальних закладів нового типу. Хотілося б і надалі спілкуватися з педагогічними ВЗН України. Адже проблема кадрів і досі до кінця не вирішена. Сподіваємось в перспективі також на підготовку своїх випускників. Чимало доведеться попрацювати над зміцненням матеріальної бази школи, розвитком бібліотеки, забезпеченням вчителів сучасною навчально-методичною літературою.

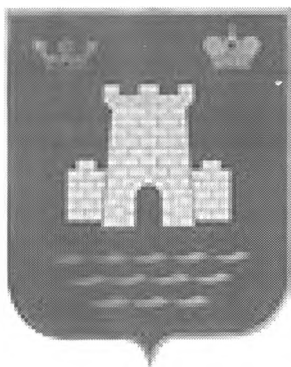
Нам, вчителям, доводиться виховувати людей, відірваних від рідного середовища, національного довкілля. Ми свідомі того, що наша робота хоч і нелегка, але дуже потрібна як для України, так і для нас, для наших вихованців.

На згадку про знайомство і з надією на нові зустрічі

З піднесенням господарі представили гостям свій новий спектакль – п'єсу-казку В. Чаповецького «Ти – курчатко, я – курчатко»

Колегіальна Алушта

Цю школу в Могилянці знали давно – з часу створення. Спостерігали за її зростанням, придивлялися до фундаторів, найчастіше спілкуючись із невтомним співголовою Організаційного комітету заснування навчального закладу Владиславом Леонтовичем, аж поки не вирішили поєднатися, взяти під опіку університету.

Прийняття угоди відбулося 25 жовтня 2002 року в кримській Алушті. Документ підписали в присутності школярів, вчителів, представників громадськості і мера міста президент НаУКМА В'ячеслав Брюховецький і директор української школи-колегіуму Ольга Противеньська. Урочистості завершилися цікавим концертом.

Що ж являє собою другий колегіум в Криму?

Ольга ПРОТИВЕНЬСКА,
директор колегіуму

Це комунальний заклад з українською мовою навчання, створений у 1998 році. 309-и учням, окрім опанування основної програми, пропонується додатковий час для вивчення за вибором української мови і літератури, ділового українського мовлення, англійської та німецької мов, риторики, фразеології, основ загальної економічної теорії, біоетики, традицій та звичаїв народу, історії міста, народознавства, а для учнів першого ступеня – також “Введення в етику”. В класи з поглибленим мови.

Вчителі поставдання – не лише вихованців з новим мовним на утвердженні, а й навчити їх красивого людського довіра, злагода, солі-

Значне місце в процесі займають орметодичної роботи з МАН. Тут уже відзнаженнями учні Олексій ня факту забруднення моря”), Олександр Пи-

тропогенних факторів на мікроклімат печери Мраморної”), Євген Гаман (“Фактори ентропогенного впливу на прикладі печери Мраморної”), Ольга Гринь (“Флористика шкільного парку”). Проект вчителів “Алуштинська українська школа-колегіум” відзначено Міжнародним фондом “Відродження”.

В колегіумі діють гурток м'якої іграшки, студія образотворчого мистецтва, вокальний гурт, спортивні секції, музеї “Берегиня”. Традиційно відзначаються дні знань, самоврядування, матері, сміху, свято Миколая, Валентина, останнього дзвоника. Проводяться Шевченківські свята, уроки пам'яті героїв Крут, вахта пам'яті, спартакіади, конференції, читання. Діють товариства “Просвіта”, Олени Теліги.

Як можна переконатися з наступної інформації, колегіум підтримує широкі зв'язки з державними й громадськими організаціями, установами, закладами, центрами, зокрема й міжнародними службами.

вили перед собою познайомити своїх стилем життя, спрядження ідеї толеранжити за законами життя, де головне – дарність.

навчально-виховному ганізація навчально-учнями, участь у чились своїми дослідТимошук (“Виявленакваторії Чорного липчук (“Вплив ан-

Нових звершень тобі, новий, дванадцятий колегіум НаУКМА!

10

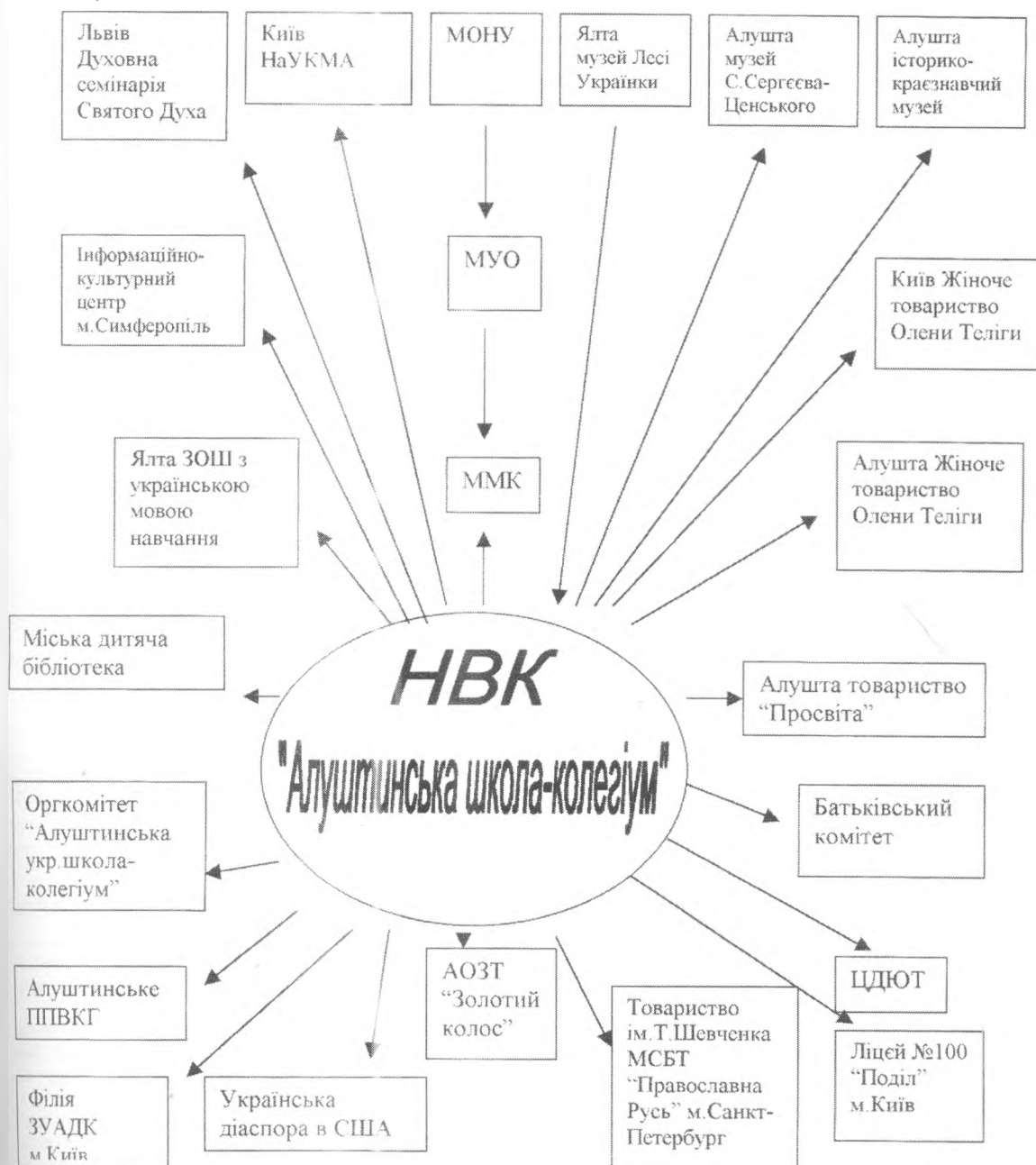
Могилянські джерела, №7, 2003 р.

Ми не одні

Контакти з іншими закладами й установами, міжнародні зв'язки (з якими закордонними навчальними закладами і установами має досвід співпраці?):

Ліцей № 100 "Поділ" м. Київ

Додаткова, цікава, на Ваш погляд, інформація про заклад: 1 Школа колегіум має широке коло взаємозв'язків

2. Школа устаткована меблями за кошти благодійної допомоги української діаспори у США через посередництво Львівської Духовної семінарії Святого Духа.

РУХАЮСЯ ДО ВАШОЇ (НАШОЇ?) КОМПАНІЇ! БЕРЕТЕ?

Бажання прилучитися до колегіумів НАУКМА - свідомий вибір!

Світогляд, який закладає школа № 5, спосіб життя вихованців спрямовані на чинники загальноцивілізаційні, загальнолюдські. Педагогічний колектив вирізняється зміною орієнтирів Свідомості – переорієнтування масової свідомості з культу сили на культ ненасилля. Дуже важливою відмінністю цінностей колективу є постійна профілактика внутрішнього зубожіння, зсув духовних акцентів у вихованні дитини з егоїстичного індивідуалізму до індивідуальних і трансцендентальних духовних принципів.

А все це повна відповідність традиціям давньої Києво-Могилянської академії.

Мета: стати цільовою школою при НАУКМА – це можливість втілення в життя концепції безперервної освіти – навчання як способу життя, творчого злету як основного принципу буття.

Щиро сподіваюся, що, прилучаючи дітей до співпричетності НАУКМА, педколектив прислужиться ідеї зміцнення України, примножимо разом з педагогами академії головне:

- виховання Громадянина Світу,
 - пробудження розуму, душі – допоможемо вихованцям поєднатись зі своїм вищим Я.
- Будьмо разом!

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА СЕРЕДНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА № 5 (ПРИВАТНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ)

ШКОЛА ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ

Дипломант четвертої міжнародної виставки навчальних закладів

«Сучасна освіта в Україні – третє тисячоліття»

Ліцензія ЛЗ № 04001354, що засвідчує право на освітню діяльність за рівнем повної загальної середньої освіти з правом навчання учнів, що мають психофізичні вади та підготовки дошкільнят до навчання у школі (ліцензований обсяг прийому - 110 осіб).

Україна, 49 107, м. Дніпропетровськ, вул. Запорізьке шосе, 26. Тел.: (0562) 324-340, 436-875, e-mail: all@school5.dp.ua
Відмінна риса закладу – середовище для безпеки життєдіяльності та сталого розвитку кожної дитини.

- Діти з 3 років до 11 класу,
- Висока вимогливість, дисципліна, результативність, можливість отримання глибоких знань,
- Гарантія безпеки, розвитку,
- Психологічне, медичне супроводження,
- 4-разове харчування,
- Можливі профілі: право, економіка, психологія, іноземні мови, дизайн та ін.,
- Музика, вокал, хореографія, теніс, басейн, шахи, більярд, фехтування тощо,
- Копітка робота по ліквідації прогалин у знаннях за попередні роки (концентровані курси),
- Індивідуальна робота з обдарованими дітьми (індивідуальні курси),
- Побутовий комфорт, сучасне обладнання.

У школі активно пропагується новий підхід до навчання та виховання, в центрі якого перебуває **дитина**. Добираються та формуються найрезультативніші методи і форми особистісно орієнтованого навчання та виховання.

В системі роботи:

- особистісно орієнтоване навчання на основі первинної діагностики як психофізіологічних так і академічних досягнень;
- студійні заняття;
- система гнучкого розкладу, а іноді - вільне відвідування занять;
- робота за індивідуальним навчальним планом;
- розвивально-корекційна робота;
- вироблення індивідуального стилю навчальної діяльності кожного учня;
- дидактичний театр тощо...

Любов Петрівна не вписується в традиційний образ директора школи. Моложава, з великими очима і лукавою посмішкою, дуже емоційна і рухлива...

Важко уявити, що за її тендітними плечима – величезний педагогічний досвід, наукова робота. Любов Петрівна – академік Міжнародної Академії наук екології і безпеки життєдіяльності.

Дивлячись в її іскристі очі (про такі кажуть: „з чортиками”), неможливо повірити, що вона може бути дуже суворим і вимогливим керівником, який звик усе тримати під контролем. Але це так.

Школа, про яку говориться, створювалась з позиції справжнього Вчителя. Як вважає Любов Петрівна, саме професіоналізм визначає успіх будь-якої справи.

Засновник та директор школи
СКРИПНИК Любов Петрівна,
вчитель вищої категорії, методист,
академік міжнародної академії наук
Екології та Безпеки життєдіяльності,
переможець міського, обласного
конкурсу «Учитель року 2001»
з номінації
«Керівник навчального закладу»

Нові призначення

Панченко Володимир Євгенович
віце-президент з навчальної роботи
(з 28.08.2002 р.)

Зубко Вадим Микитович
віце-президент з управлінських і кадрових питань
(з 28.08.2002 р.)

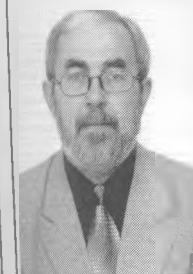
Квіт Сергій Миронович
декан факультету соціальних наук і соціальних технологій
(з 01.07.2002 р.)

Вишенська Ірина Георгіївна
декан факультету природничих наук
(з 03.02.2003 р.)

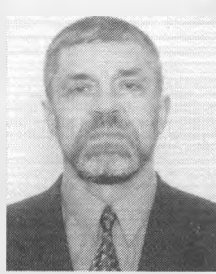
Яковенко Наталя Миколаївна
завідувач кафедри історії
(з 02.09.2002 р.)

Лук'яненко Ірина Григорівна
завідувач кафедри фінансів
(з 01.02.2001 р.)

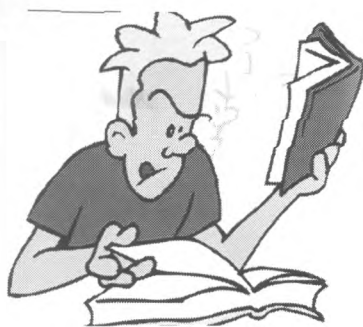

Кравець Володимир Степанович
завідувач кафедри біології
(з 26.04.2002 р.)

Гірник Андрій Миколайович
завідувач кафедри психології, педагогіки та конфліктології
(з 02.09.2002 р.)

Шеремета Павло Михайлович
*керівник департаменту післядипломної освіти
«Киево-могилянська бізнес-школа»*
(з 03.01.2003 р.)

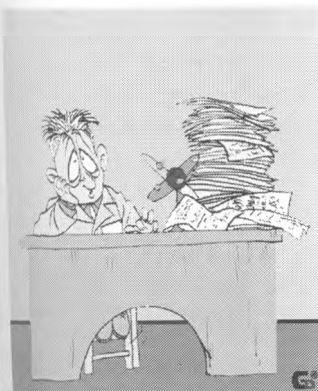
Адаптувалися

У 2002 році до НаУКМА вступало 58 випускників могилянських колегіумів. Студентами стало 27, з них одразу було зараховано до основного складу 19, 6 – до резерву, 2 – на контрактній основі.

Найбільше учнів вступило з Київського колегіуму (12 осіб). Найвищі рейтинги серед абітурієнтів-колегіантів на вступному тестуванні були у Василя Жука (1-е місце на фінанси і на соціологію), Катерини Чміль (4-е – на правознавство, 10-е – на економічну теорію), Тетяни Радіонової (5-е – на соціологію, 6-е – на правознавство), Світлани Богдан (6-е – на українську мову та літературу), з Києво-Могилянського колегіуму та Анни Скіданової (5-е – на екологію) з Черкаського колегіуму “Берегиня”.

Середній навчальний рейтинг студентів першого року навчання – випускників колегіумів НаУКМА в зимовій сесії

2001-2002 навчальний рік				2002-2003 навчальний рік			
№ з/п	Колегіум	Кількість студентів	Рейтинг	№ з/п	Колегіум	Кількість студентів	Рейтинг
1	Сіверськодонецький	1	88,63	1	Сіверськодонецький	2	91,61
2	“Аріадна”	2	86,65	2	“Києво-Могилянський”	12	89,02
3	“Києво-Могилянський”	7	85,21	3	“Берегиня”	2	87,81
4	Кременецький	2	82,98	4	Кременецький	2	84,8
5	“Талицький”	2	81,07	5	“Аріадна”	2	82,12
6	“Січковий”	5	80,77	6	“Січковий”	2	81,76
7	Рогатинський	2	80,7	7	“Талицький”	2	78,96
8	Донецький	1	77,34	8	Рогатинський	1	77,04
9	“Берегиня”	5	73,02	9	“Туцульщина”	2	66,45
Середній бал			81,81	Середній бал			82,17

Результати зимової сесії показали незначне, проте все-таки зростання рівня знань випускників колегіумів (середній бал зріс з 71,81% до 82,17%). Не суттєві зміни відбулися й у навчальному рейтинзі випускників відповідних колегіумів. Пальму першості другий рік поспіль утримує Сіверськодонецький колегіум (шкода, що вступає з цього навчального закладу лише 1-2 учні). Хороший рівень знань показують і випускники Києво-Могилянського колегіуму, в якому кількість відповідає якості (щороку кількість учнів, що вступають до КМА зростає). Щодо інших колегіумів, радимо лише, наздоганяти лідерів.

Ольга Шуть

Дні науки і для колегіумів

*Михайло БРИК, перший віце-президент,
Голова Оргкомітету Днів науки НаУКМА*

Михайло Брик

Дні науки НаУКМА та 9-та Щорічна загально-університетська наукова конференція, що відбулися 27–31 січня 2003 року, мають нові здобутки як в формах проведення, так і в залученні до роботи в науковій конференції нових напрямів та учасників. Так, цього року на науковій конференції, окрім традиційної роботи в 6 секціях і 26 підсекціях, відбулися засідання 12 круглих столів, 3 семінарів, а також 1 диспут. З'явилися нові тематичні підсекції: “Психологія та педагогіка”, “Журналістика”, “Японознавство”, “Теорія і методика зв'язків з громадськістю” тощо. В роботі конференції взяли участь майже півтори тисячі осіб, виголошено 493 доповіді, з яких 133 доповіді — спудейські.

Крім науковців Університету в Днях науки і в конференції взяли участь дослідники з наукових центрів та університетів Києва, Харкова, Одеси, Львова, Дніпропетровська, Миколаєва, Рівного, Хмельницького, Чернігова, Чернівців, Сіверсько-донецька та зарубіжних країн (США, Ізраїлю, Швейцарії, Німеччини).

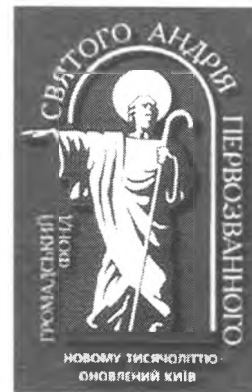
Великий інтерес і добрий резонанс серед учасників Днів науки викликали цьогорічні пленарні доповіді, виголошені відомими в Україні і світі вченими: І.Р. Юхновським, Б.Д. Гаврилишином, М.В. Поповичем, В.П. Моренцем, В.П. Замостяном, Ю.А. Мициком, О.В. Гаранем.

Проведені Дні науки засвідчили, що до участі в них поступово залучаються колегіуми та коледжі, які працюють під патронатом нашого Університету. Зокрем, в роботі нової підсекції “Психологія та педагогіка” взяли участь і виступили з доповідями: Л. Міхно (Сіверськодонецький колегіум) “Інноваційні шляхи впровадження педагогіки толерантності на уроках та в позаурочний час”, М. Роденок (Херсонський колегіум) “Українська школа на півдні України - навчальний заклад національних (мовних) меншин”.

В роботі підсекції “Японознавство” взяв участь і виступив з доповіддю “Формування особистості на історико-культурних традиціях сумо” викладач Києво-Могилянського колегіуму К. Рома-шко. Цей добрий початок нової форми співпраці НаУКМА з колегіумами дає надію, що в наступного року до участі в Днях науки і роботі наукової конференції будуть залучені й інші колегіуми.

СТУДЕНТ КИЄВА - 2002

Традиційним став конкурс "Студент Києва", який щороку проводиться Громадським фондом Святого Андрія Первозванного. Високий рівень організації, складність та різноманітність завдань, некорумпованість і чесність – ось що приваблює в ньому студентів.

Цього року в конкурсі взяли участь 1096 студентів із 37 вищих навчальних закладів Києва, які виборювали місця у 5 номінаціях: "Суспільні науки", "Природничі науки", "Технічні науки", "Мистецтво і культура" та "Фізична культура та спорт".

За підсумками конкурсу було визначено 25 фіналістів з 11-ти навчальних закладів столиці. Приємно,

що 9 фіналістів – могилянці. Перше місце в номінації "Мистецтво і культура" посіла Тетяна Плешивцева з магістерської програми "Культурологія". Вже кілька років виходить у фінал конкурсу Костянтин Гомма – студент-четверокурсник факультету гуманітарних наук. Цього року в номінації "Мистецтво і культура" він виборов 2 місце. В номінації "Технічні науки" Дмитро Курч – спудей магістерської програми з інформатики – посів 3 місце. Є фіналісти і в номінації "Суспільні науки". Це – Олександр Бондаренко, студент 2-го року навчання факультету економічних наук. У нього третя сходинка на п'єдесталі перемоги.

Ще до фінальних змагань могилянці забезпечили собі перемогу в номінації "Фізична культура і спорт".

Понад 60 студентів з різних навчальних закладів

змагались за право потрапити до третього фінального туру. За результатами інтелектуального тестування та складання нормативів з фізичної підготовки за державними тестами, під наглядом суворого, але справедливого журі, було відібрано 5 найкращих студентів-спортсменів, і четверо з них – студенти НаУКМА. Це – Настя Безверха (ФСНСТ-4), Ірина Мокрицька (ФПВН-5), Олег Радійчук (ФЕН-4), Михайло Толмачов (ФГН-2). Отже, як і минулого навчального року, кращим навчальним закладом у номінації "Фізична культура і спорт" став наш університет.

Щороку могилянці виходять у фінал. І щороку в одній із номінацій перше місце виборює студент НаУКМА (цього року перших місць аж два!). Важливо, що студенти Могилянки перемагали вже в усіх

I		
	Плешивцева Т. МП	Безверха Н. ФСНСТ-5
II		
	Гомма К. ФІН-4	
III		
		Бондаренко О. ФЕН-2
IV		
	Курч Д. МП	Гомма К. ФІН-4
V		
	Мокрицька І. ФПВН-5	Радійчук О. ФЕН-4
VI		
	Толмачов М. ФГН-2	Гомма К. ФІН-4
місце	Мистецтво і культура	Фізкультура і спорт
	Суспільні науки	Технічні науки
НОМІНАЦІЇ		

номінаціях конкурсу, тим самим підтверджуючи високий рівень підготовки з усіх спеціальностей. Але найважливіше – це активність студентів у відбіркових змаганнях (за інформацією організаторів, могилянців – найбільше).

Перемога в конкурсі престижна, і до того ж підкріплена значними стипендіями. Проте найголовніше, що отримує молодь, беручи участь у змаганнях, – це віру у свої сили, вміння виборювати перемогу в чесній боротьбі, самотужки знаходити фінансування для подальшого навчання.

Найщиріші вітання усім переможцям конкурсу "Студент Києва-2002" !

Олена ТРЕТЯКОВА, декан з роботи зі студентами

Леонід КРАВЧЕНКО, завідувач кафедри фізичного виховання

Продовження традицій Григорія Сковороди

Володимир МАКАРЕНЯ,
доцент кафедри фізичного виховання

Як можна охарактеризувати діяльність кафедри фізичного виховання НаУКМА? Це прагнення до калокагатії. Саме так. Калокагатія — це поняття давньогрецької філософії, яке виражає ідеальне єднання фізичної краси та духовної досконалості. Пошуками калокагатії перейнята й творчість Григорія Сковороди. Сьогодні ж це слово є своєрідним «сленгом для втаємничених» — викладачів кафедри та студентів університету. Калокагатія стала принципом не лише фізичного, а й духовного вдосконалення могилянців. Найкращим прикладом такого вдосконалення є події у сфері фізичного виховання.

Насамперед слід згадати Спартакіаду «Могилянські агони», яка щорічно проводиться в Університеті. Уже два роки поспіль кращим факультетом за показниками спортивно-масових досягнень визнано факультет економічних наук. У травні 2002 року студенти та викладачі показали відмінні результати на II Універсіаді «Чорноморська паланка», де Академія посіла перше місце серед чотирьох вищих навчальних закладів: Миколаївського державного педагогічного університету ім. П. Могили, Кременецького педагогічного коледжу ім. Т. Г. Шевченка та Тернопільського педагогічного коледжу «Галичина».

В цьому навчальному році, 18 вересня, на честь десятиріччя відродження Києво-Могилянської академії було започатковано «Могилянську милу» — легкоатлетичний пробіг.

На III Спартакіаді Подільського району «Єдина Родина» спортсмени університету посіли перші місця з легкої атлетики, настільного тенісу, аеробіки та другі — із волейболу, армреслінгу та шахів.

До півфіналу конкурсу «Студент Києва-2002» у номінації «Фізична культура та спорт» вийшло п'ятеро студентів, четверо з яких — могилянці. Кращою студенткою визнана наша А. Безверха. Уже вдруге переможцями в цій номінації стають студенти НаУКМА!

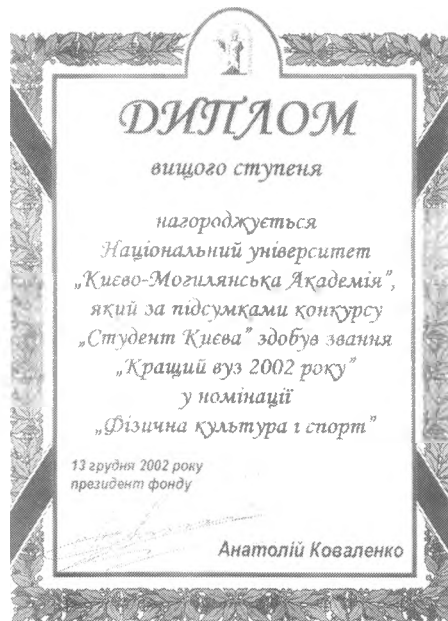
Нещодавно в Тернополі пройшов Відкритий регіональний турнір із козацького двобою, присвячений пам'яті Героїв Крут. Збірна НаУКМА, яка вперше брала участь у цьому заході, посіла III загальнокомандне місце.

Кафедру фізичного виховання було відзначено дипломом та нагороджено комп'ютером, а Академія здобула звання «кращий вищий навчальний заклад 2002» у номінації «Фізична культура та спорт».

Як зазначалося вище, на кафедрі фізичного виховання значна увага приділяється також духовно-інтелектуальному пошуку: ведеться науково-дослідна робота, до якої залучаються і студенти.

Отже, збереження славних традицій з часів Сковороди — традицій навчання, пошуку ідеалу, як фізичного, так і духовного, є головним принципом викладачів кафедри у вихованні студентів.

Бажаємо всім на шляху до «калокагатії» здоров'я, наснаги та нових успіхів!

Старт легкоатлетичного забігу
«Могилянська мила»

Переможці II Універсіади
«Чорноморська паланка»

ЧИМ ЖИВЕМО? НАД ЧИМ ПРАЦЮЄМО?

Тези до виступу на семінарі директорів колегіумів Галицький коледж

Марія БАБ'ЮК,
Директор Галицького коледжу

Оскільки наш навчальний заклад є одним з наймолодших у м. Тернополі і в нашому регіоні, імідж його залежить від того, як ми організуємо навчально-виховний процес і яких готуємо фахівців. Тому ці питання постійно перебувають у полі зору всіх педагогічних працівників коледжу.

Для їх успішного розв'язання ми спрямували свою роботу у двох основних напрямках: – здійснення особистісно-орієнтованого підходу у навчально-виховному процесі та використання інноваційних технологій навчання у процесі реалізації програми ступеневої підготовки спеціалістів.

Які ж здобутки ми маємо?

Для вирішення цих питань викладачі обирають такі методи й технології, які б не лише дозволяли засвоювати готові знання, а й допомагали здобувати їх з різних джерел.

Викладачі Галицького коледжу використовують сучасні форми проведення занять для засвоєння знань, формування практичних вмінь і навичок.

У закладі сформувалась певна система використання на лекціях наступних засобів:

- комп'ютерної технології AverKey;
- мультимедійних програм;
- відеофільмів;
- опорних конспектів та схем;
- наочних посібників.

В активі викладачів:

- семінари-дискусії;
- семінари-брифінги;
- гра „Дебати”;
- інтелектуальні ігри;
- ситуаційні завдання, кейс-метод;

- ігрові технології: Брейн-ринг, КВК, наукові конференції, конкурси тощо;

- рейтингова система оцінювання знань, комп'ютерні методи контролю.

У коледжі приділено велику увагу організації самостійної роботи студентів. Викладачі розробили пакети для індивідуальної роботи, до якої входять питання, методичні вказівки, опорні конспекти, література. Ці пакети знаходяться в читальному залі й у внутрішній мережі Intranet.

За останні роки багато зроблено для створення електронних варіантів навчально-методичних комплексів з усіх навчальних дисциплін. Розпочато

роботу зі створення електронних посібників.

Маємо певні здобутки у використанні інноваційних технологій як у навчально-виховному процесі, так і в управлінській діяльності. Проведено значну роботу для підвищення якості управління на основі інформаційних технологій. Основні напрямки тут такі:

- подальша автоматизація документообігу;
- інформатизація бібліотеки, бухгалтерії;
- автоматизація системи управління навчально-виховним процесом;
- вдосконалення корпоративної комп'ютерної мережі.

Маємо певний досвід використання інформаційних технологій для підвищення рівня знань, викладання, вмінь і навичок студентів та організації самостійної роботи. Значно розширились можливості та покращилось застосування дидактичних матеріалів нового покоління (електронних посібників, віртуальних засобів навчання).

У грудні 2002 року провели обласний семінар для директорів ВНЗ I–II рівнів акредитації з питання „Проблеми і досвід використання інформаційних технологій в управлінні навчальним закладом”. Для учасників семінару видано буклет з досвіду роботи у вирішенні зазначеного питання.

Значна увага приділяється підвищенню педагогічної майстерності викладачів. Працює школа педагогічної майстерності молодих викладачів, організовані семінари-практикуми для викладачів: „Теорія і методика впровадження інноваційних технологій навчання і виховання”; „Вивчення та використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі”; „Мережі. Використання мережі Internet та Intranet у навчально-виховному процесі.”

Працює психолого-педагогічний семінар „Психолого-педагогічні основи підготовки спеціалістів у системі ступеневої освіти”.

З метою підвищення престижу викладачів та студентів, виявлення їх самобутності, щороку в коледжі проводиться конкурс „Веселка” за номінаціями: „Викладач року”, „Молодий викладач”, „Золоте серце”, „Овація року”, „Кафедра року”, „Студент року”, „Випускник року”, „Ерудит року”, що сприяє розвитку творчості студентів, їх професійному зростанню. У коледжі працює студентське наукове

товариство. В його рамках діють пошукові групи, об'єднані за циклами навчальних дисциплін. Результатом щорічних досліджень є студентські звітно-наукові конференції, які включають пленарні та секційні засідання (9–10 секцій). Крім студентів Галицького коледжу, учасниками конференцій є студенти ВНЗ I–II рівнів акредитації м. Тернополя та області. До наукових конференцій готується „Вісник наукових досліджень”, який містить тези доповідей студентів і викладачів. Архів коледжу нараховує вже 5 номерів „Вісника ...”.

Вся виховна робота спрямована на вирішення проблем морального, громадянського виховання, пропагування здорового способу життя. Реалізація їх здійснюється через співпрацю із соціальними службами міста, міжнародною організацією „Клініка на колесах”, правоохоронними органами міста і області.

У коледжі працює школа „Людина і закон”, членами якої є викладачі юридичного відділення, юристи міста. Кожного року, згідно з планом роботи, проводяться конференції. Завжди цікаво проходить інтелектуальна гра „Дебати”. На обговорення виносяться теми: „Чи можуть бути права без обов’язків?”, „Чи потрібна смертна кара?”, „Чи є закон мірилом дійсності?” тощо.

Активно працює студентське самоврядування. Наша модель організації студентської ради та структурних підрозділів старостатів виборала в конкурсі „Краща модель студентського самоврядування” І місце серед навчальних закладів міста, а також області.

Цікавими були зустрічі студентів із членами реабілітаційного центру міста, які позбулися нар-

котичної залежності, і громадянином США, колишнім алкоголіком. Студенти коледжу активно включились у пошукову роботу зі створення кімнати-музею В’ячеслава Чорновола. Великою радістю, гордістю для викладацько-студентського колективу стало розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 січня 2003р. №59-р „Про присвоєння Галицькому коледжу імені В’ячеслава Чорновола”.

В 2003 році згідно наказу УО і науки Тернопільської міської ради створено навчально-виховний комплекс „Галицький коледж – комунальна загальноосвітня СШ №21 м. Тернополя”, статут якого передбачає відкриття на базі цієї школи спеціалізованих (I–II класів) з поглибленим вивченням двох іноземних мов, інформатики, економіки, права тощо.

Головне завдання комплексу – відбір кращих учнів спеціалізованих класів школи на навчання у Галицькому коледжі, ефективне використання матеріальної бази навчальних закладів, спільне проведення науково-дослідницької роботи з актуальних питань економіки, права, комп’ютерних технологій тощо.

У 2003–2004 н. р. Галицький коледж планує відкрити нову сучасну спеціальність „Стиліст”.

Доцільно було б на нашій зустрічі розглянути питання створення навчально-виховного комплексу „НаУКМА – колеґіуми”. Ця проблема вже підіймалась, але, на жаль, вона залишається в стадії вирішення.

Найболючішою ж проблемою саме для закладів I–II рівнів акредитації залишається реалізація принципу ступеневості в підготовці кадрів (молодший спеціаліст – бакалавр – спеціаліст).

Інформаційні технології і управління навчальними закладами

11 грудня 2002 року в Галицькому коледжі проведено обласний семінар керівників ВНЗ I – II рівнів акредитації та загальноосвітніх навчальних закладів м. Тернополя з питання „Проблеми і досвід використання інформаційних технологій в управлінні навчальним закладом”.

Із вступним словом виступила директор коледжу М. П. Бабюк. Досвідом роботи з використання інформаційних технологій в коледжі поділилися заступник директора з методичної роботи В. П. Семенова, зав. відділення комп’ютерних технологій М. Д. Глинські, зав.кафедри інформатики і комп’ютерних технологій А. А. Бойко.

Для учасників семінару було проведено практичне заняття „Робота в корпоративній мережі Internet”. Учасники побували у всіх підрозділах коледжу – бухгалтерії, бібліотеці, навчальній частині, лінгафонному кабінеті, кабінеті завідувача відділення, методичному кабінеті, де ознайомились із апаратним забезпеченням та особливостями використання інформаційних технологій у кожному підрозділі.

Для учасників семінару видано буклет, в якому висвітлено основні поняття сучасних інформаційних технологій та досвід їх використання у коледжі.

ЧИМ ЖИВЕМО? НАД ЧИМ ПРАЦЮЄМО?

Тези до виступу на семінарі директорів колегіумів Рогатинський колегіум Освіта потребує підтримки

Ігор ДОРОНЮК,
директор колегіуму

Ігор Доронюк

“Ми даємо гроші на освіту не тому, що багаті; ми багаті тому, що даємо гроші на освіту”, – ці слова президента Сполучених Штатів Америки Рональда Рейгана показують усім нам, яким повинно бути ставлення держави до освіти. Держава, яка хоче бути заможною, багатою, повинна піклуватись про розвиток освіти, про вчителів та учнів, викладачів та студентів.

На жаль, в Україні часто піклування про освіту зводиться до прийняття великої кількості концепцій, програм, доктрин, не підкріплених фінансово або підкріплених грошима лише на папері. Чого варта програма комп'ютеризації, якщо в нашому Рогатинському районі за 2002 рік комп'ютеризовано лише одну школу (з 40). Отже, на впровадження комп'ютерів у кожній школі району потрібно 40 років. На пальцях рук можна порахувати навчальні заклади України, в яких держава спромоглась закупити для школи автобус за програмою “Шкільний автобус”. У нашому районі й поготів. А програми “Вчитель”, “Здоров'я” та інші? Де чітке фінансове забезпечення, за які кошти втілювати ці та багато інших програм в освітянське життя? Складається враження, що всі ці програми пишуться заради самої писанини.

Дивує й те, що немає відповідальних за виконання програм, концепцій, доктрин, немає звіту про їх виконання. За прикладом далеко ходити не потрібно. Цього-річний державний бюджет яскраво свідчить, що і надалі освіта залишається пасинком у своїй державі.

Таке становище в державі поставило більшість шкіл України на межу виживання, де в кращому разі фінансується тільки зарплата та енергоносії. А де розвиток, де поступ вперед?

Не в кращій ситуації опинилася Рогатинська гімназія. Її колектив усвідомив, що “справа потопаючого – в руках самого потопаючого”, тому в 2001 році вчителі

заснували за прикладом НаУКМА Благодійний фонд відродження та розвитку Рогатинської гімназії імені Володимира Великого – колегіуму НаУКМА. Членами наглядової ради, окрім наших учителів, стали опікуни нашої гімназії – колишні учні, а нині громадяни США Іван Олексин та Іриней Прокопович. Правлінням

Благодійного фонду було розроблено програму “Майбутнє творимо сьогодні”, яка складалась із 8 проектів (“Гімназійний автобус”, “Комп'ютерний центр”, “Тренажерний зал”, “Гімназійна їдальня”, “Гуртожиток”, “Гімназійний молодіжний центр”, “Спортивний майданчик”, “Клас української мови та літератури”). Цю

програму ми направили на експертизу до США. Всі ці проекти знайшли схвалення в наших опікунів та потенційних благодійників. За їхнього сприяння протягом 6 місяців ми змогли реалізувати 3 з 8 проектів.

Зараз гімназія має свій мікроавтобус, який довозить дітей з одного напрямку (м. Ходорів, що на Львівщині) на навчання і назад додому. Частіше стали подорожувати учні та вчителі нашим краєм. Були в гостях

в Ірпінській школі № 12, в гімназії «Києво-Могилянський колегіум», у Рівенській гімназії, в Польщі.

До послуг наших гімназистів новітній Центр Інформаційних Ресурсів, підключений до Всесвітньої мережі Інтернет. Цей центр відкрив опікун нашої гімназії Іриней Прокопович 24 серпня 2002 року.

До речі, в комп'ютерному центрі працюють не лише учні та вчителі гімназії, але й учні з навколишніх шкіл, яких на заняття довозить наш автобус. Саме в цьому центрі розміщений подарований за сприяння академії ризограф. Інформаційний центр став і видавничим центром нашої гімназії. Окрасою нашого колегіуму став

відкритий 8 листопада 2002 року тренажерний зал. Без перебільшення, аналогів такого залу в загальноосвітніх закладах області немає. Реконструйоване підвальне приміщення набуло дійсно європейського вигляду. Приємно, що до пізнього вечора тут займаються вчителі, учні гімназії, та й не лише вони.

Цього року розпочинаємо 4-ий проект "Гімназійна їдальня". Старе підвальне приміщення будемо переобладнувати під заклад харчування для дітей.

На реалізацію всіх цих проектів необхідні кошти, й чималі. На жаль, держава таких коштів не виділяє. Але

дякувати Богу, що в світі є ще немало благодійників, меценатів, патріотів України та гімназії, які допомагають нам, розуміючи, що майбутнє України – в підтримці освіти не на словах, а на ділі.

А найважливішим проектом Благодійного фонду гімназії є проект відбудови, реконструкції історичного

корпусу. Ось саме в цьому питанні гімназії потрібна допомога держави. Нам необхідно повернути історичний корпус, який гімназія за підтримки української діаспори перетворить на елітний європейський навчальний заклад. Це буде корисно гімназії, та й державі в цілому. Віримо, що за підтримки влади, громадськості, Національного університету «Києво-Могилянська Академія» 100-літній ювілей гімназія святкуватиме в оновленому історичному корпусі як господар своєї домівки. «Святині повинні бути там, де вони народжуються».

Життя, віддане Богові й людям

Його прожив зразковий душпастир і великий громадський діяч – отець-шамбелян Степан Городецький.

Саме йому належить велика, благородна і незвичайно успішна ініціатива заснування та утримування Рогатинської приватної гімназії.

На загальних зборах Українського Педагогічного Товариства в лютому 1909 року авторитетне слово отця-декана Степана Городецького було вирішальним щодо одноголосної постанови про заснування на початку 1909–1910 шкільного року приватної української гімназії. Отець-шамбелян першим пожертвував 300 (триста) крон на гімназію – храм науки нашого краю. Під час шкільного року здібних до навчання дітей утримував безкоштовно, забезпечував житлом і харчуванням.

У 1926 році отець-шамбелян очолив повітову організацію УНДО, яка відіграла велику виховну роль серед молоді, був почесним членом Першого Українського просвітньо-економічного Конгресу товариства "Просвіта" у Львові з нагоди 40-річного ювілею.

Важко хворим він не покидав громадської роботи. 26 листопада 1928 року відійшов у вічність. У день похорону навчання в Рогатинській гімназії було відмінене. У панахиді взяли участь 50 священників, послі польського парламенту. Відправу вів представник Катедри святого Юра отець-митрат Тит Войнаровський з участю декана Йосифа Яворського. Похований Степан Городецький у гробниці на цвинтарі села Вербилівці.

Невтомний народний трудівник

Все, що мав у житті, він віддав

Для одної ідеї,

І горів, і яснів, і страждав,

І трудився для неї.

(І.Франко)

Рогатинська гімназія імені
Володимира Великого –
колегіум
Національного Університету
«Києво-Могилянська Академія»

Отець-шамбелян
СТЕПАН ГОРОДЕЦЬКИЙ

Фундатор
Гімназії "Рідна школа" в
Рогатині

м. Рогатин
2003р

ЧИМ ЖИВЕМО? НАД ЧИМ ПРАЦЮЄМО?

Тези до виступу на семінарі директорів колегіумів Рожнівський колегіум "Гуцульщина"

Директор колегіуму,
Олена РАДИШ

Олена Радиш

Наша школа – перший сільський колегіум на Україні, створений під патронатом НаУКМА. Це дуже велика честь, але не випадковість! Оскільки школа має хороші традиції, з неї вийшло багато людей зі світовим іменем, людей, які стали гордістю України, нашого Рожнова, Косівщини. Дуже поважаю своїх колег по роботі, радію за них. Особливе для мене слово вчитель – дзвінке, світле і ніжне. Наш колегіум гуманітарно-естетичного напрямку. Особлива увага приділяється вивченню української та іноземних мов.

У 1996 році на основі роботи МАН "Тайстра" та на основі експертної комісії ОІПОПП і згідно з наказом управління освіти Івано-Франківської облдержадміністрації № 165 від 21.07.1997 року було відкрито обласний експериментальний майданчик, укладено його програму на 1997–2002 рр. Тема – "Оптимізація розвитку обдарувань, здібностей та нахилів учнів засобами мистецтва і народних ремесел Гуцульщини".

Роком пізніше на підставі ухвали

експертної комісії в школі-колегіумі почав діяти обласний експериментальний педагогічний майданчик.

Звичайно, живемо в умовах ринкової економіки і сьогоднішній день ставить перед нами нові проблеми. Нам, педагогічним працівникам, пропонуються для апробації та використання різноманітні педагогічні інновації. Розібратися в цьому потоці нововведень, підібрати те, що найбільше підходить до наших умов, нелегко.

Наш заклад має своє обличчя, але він має і державний статус і мусить виконувати всі обов'язкові заходи. Працюємо за нормативними документами, але й індивідуально розробляємо різні заходи, зокрема розроблено програми з естетичного виховання. Навчання здійснюється за авторськими програмами з естетичного циклу: кераміка, різьба по дереву, ткацтво, писанкарство, рисунок, колорознавство, музика, хореографія. Адже в нашому селі живуть таланти, справжні чародії, які вміють вдихнути життя в кусок дерева чи глини, змусити заговорити мереживо різьби та розпису, барви вишивки і ткацтва, сказати ніжне поетичне слово, закружляти у веселому гуцульському таночку, зачарувати піснею.

Із роботою МАН ознайомлювалися 58 делегацій, які відвідували школу-колегіум. Із них 23 делегації з-за кордону (США, Канади,

Богдан Григорчук, Тарас Гусак, Юрій Яким

Оксана Книш, Ірина Голук, Вікторія Андрійчук,
Олена Никифоряк, Надія Бойчук

Ірина Голук

Австралії, Франції, Румунії, Чехії, Словаччини, Польщі, Молдови та ін.), а також учасники Всеукраїнських семінарів, які проводилися на базі нашої школи (голів педагогічних товариств України, голів президій обласних рад профспілок освіти та науки, ректорів ОІПО України, завідувачів кабінетами біології ОІОПП), а також учасники обласного

семінару завідувачів районного та міського відділів освіти, керівники методичних об'єднань. На сесії Косівської районної ради рекомендувалося вивчення досвіду школи-колегіуму з розвитку народних ремесел.

Щороку 3 найкращі випускники нашої школи отримують премії розміром 150 у.о., які надаються старшим бібліографом Оттавського університету п. Оксаною П'ясецькою, яка виконує заповіт своєї бабусі п. М. Кокурдз, що працювала в нашій школі вчителькою.

Значну допомогу нам надає НаУКМА (комп'ютери, література, зарахування 2 студентів на пільгових умовах до НаУКМА).

Всесвітньо відома поетеса з Бразилії Віра Вовк (Селянська), батько якої народився в с. Рожнові, побувавши в школі, подарувала шкільній бібліотеці ряд своїх власних творів.

Всі види художніх народних ремесел і промислів мають в школі відповідну навчально-матеріальну базу, навчальні майстерні. В 2001 році закуплено муфельну піч для випалювання виробів з художньої кераміки. Є домовленість із дирекцією гімназії Києво-Могилянського колегіуму (директор В. Ковальчук) про обмін досвідом учнів з вивчення народних ремесел і промислів.

З Косівським інститутом декоративно-прикладного мистецтва ім. В. Касяна вже 5 років діє угода про співпрацю з членами МАМ "Тайстра".

У 2001 році член МАМ "Тайстра" учень 11-го класу Петро Михнюк брав участь у Всеукраїнському конкурсі народних ремесел (художня різьба).

Найкращі учні МАМ "Тайстра" щороку беруть участь у виставках, конкурсах, зльотах творчої учнівської молоді Гуцульщини. Вони є переможцями I, II, III, V, VI зльотів молоді Гуцульщини в м. Вишніці, с. Вашківці та с. Іспас, смт. Берегометі Чернівецької області.

Вчителі трудового навчання Стеф'юк В.В., Удудяк В.В., Пучко М.М., Томей С.І., Левко Г.М. є членами кафедри мистецтв. Всі вчителі є членами районного ПДС вчителів трудового навчання.

Учні брали участь в конкурсі Міжнародного освітнього фонду ім. Я. Мудрого "Журавлині ключі Покрови".

Вже четвертий рік з метою розвитку обдарованих дітей та вдосконалення індивідуальної роботи з ними діє започаткована Президентом НаУКМА В.С. Брюховецьким щорічна виставка робіт з декоративно-прикладного мистецтва "Великодня мозаїка", в якій щороку з великим задоволенням беруть участь учні колегіуму "Гуцульщина". З 2002 року виставка стала пересувною.

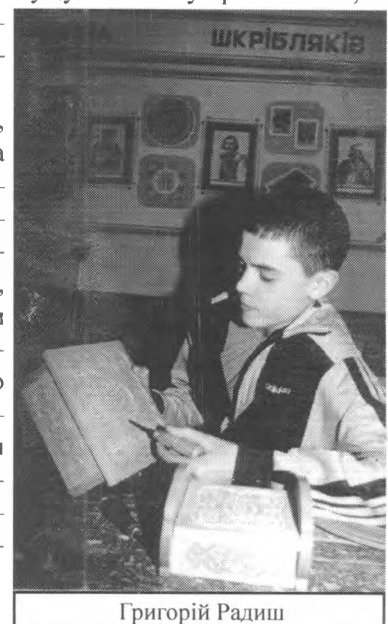
В квітні 2001 року члени МАМ "Тайстра" Ігор Левко та Надія Стеф'юк взяли участь у Міжнародній виставці учнівських робіт у м. Києві.

Члени МАМ "Тайстра" збирають експонати давніх виробів народних умільців з художньої різьби, художньої вишивки, художнього ткацтва, кераміки, писанкарства, моделювання одягу та інших виробів, які зберігаються в шкільному музеї "Берегиня". В навчальних кабінетах оформлено куточки "З бабусиною скрині".

Частими гостями членів МАМ "Тайстра" є народні майстри Гуцульщини: П.П. Борук – заслужений працівник декоративно-прикладного мистецтва, член НХС України; І.Ю. Мисюк – член РСХ України; а також наукові працівники: М.М. Гринюк – ректор Косівського інституту декоративно-прикладного мистецтва; Й.Д. Приймак, Н.А. Стеф'юк-Кириченко, В. Дутко, В.В. Бойчук та ін.

Члени МАМ "Тайстра" з метою поширення народних ремесел і промислів з великим успіхом продемонстрували свої вироби на виставці в Косівському музеї прикладного і декоративного мистецтва та побуту на Гуцульському фестивалі та на Всесвітньому Гуцульському фестивалі, а також на XII Всесвітньому з'їзді гуцулів.

Ми робимо все, щоб наша школа стала острівцем людяності й гуманізму, творчості й постійного пошуку, щоб її випускники на все життя за своїли думку: якщо хочеш стати щасливим, то дотримуйся золотого правила – розум у голові, чесність у серці, здоров'я в тілі.

Григорій Радиш

ЧИМ ЖИВЕМО? НАД ЧИМ ПРАЦЮЄМО?

Тези до виступу на семінарі директорів колегіумів Роменський колегіум ім. П.Калнишевського

Валентина СЮДЬІНА,
директор колегіуму

Валентина Судьїна

Півтора року – це небагато в житті людини, а тим більше в житті навчального закладу. Це тільки перші кроки колективу у створенні системи роботи з реалізації соціального замовлення – освіти й виховання громадянина України, здатного постійно навчатися і працювати в сучасних умовах.

Усвідомлюючи це, педагогічний колектив нашого колегіуму приділяє значну увагу розвитку творчої особистості як вчителя, так і

учня. У колегіумі створений сприятливий мікроклімат, що дозволяє долучити особистість до системи творчого пошуку. Головним напрямком самореалізації учнів є організація науково-дослідницької роботи. З цією метою в колегіумі працює творче об'єднання учнів (ТОУ) “Інтелектуал”, яке має наукове, літературне та естетичне відділення.

Учні колегіальних класів мають можливість розвивати свої здібності, відвідуючи такі практикуми, курси та спецкурси:

- “Діалог з цікавою задачею” (розв’язування олімпіадних завдань з хімії);
- Розв’язування задач підвищеної складності з фізики;
- Теорія і практика перекладу;
- “У світі математики”;
- Математична логіка та комп’ютерне навчання;
- Ділова українська мова;

- Курс громадянської освіти “Ми – громадяни України”.

Метою цих курсів є творче опрацювання засвоєного матеріалу, розвиток уміння вирішувати складні проблеми, критично ставитися до обставин, порівнювати альтернативні точки зору та приймати зважені рішення. І як результат – високі досягнення в навчанні, конкурсах, турнірах та олімпіадах.

Так уже в цьому 2001–2002 навчальному році призерами міських олімпіад стали 20 учнів, які вибороли 46 призових місць. Колегіантка Марина Переваруха стала переможцем III Міжнародного дитячого конкурсу з української мови ім. Петра Яцика. Минувшого року учні Андрій Матвієнко та В’ячеслав Гордієнко перемогли в конкурсі “Акт на підтримку свободи. Програма обміну майбутніх лідерів” і зараз навчаються в США. Цього року колегіанти 10 класу Олег Ярмач та Ірина Іваненко стали переможцями цього ж конкурсу. 46 учнів перемогли в конкурсі “Кенгуру-2002”.

Заслужують на увагу науково-дослідницькі роботи колегіантів. Найвищим балом була відзначена в міському конкурсі робота Яни Семілет “Художники-земляки – народні умільці України” (керівник – учитель колегіуму, місцевий художник С.М. Півтора).

Учителька географії Л.М. Джур розуміє, що у відкритому та демократичному суспільстві вміння критично мислити є визначальним. Вона написала науково-дослідницьку роботу на тему “Розвиток критичного мислення учнів на уроках географії”. Крім того, розробила навчальні посібники для 5–10-х класів “Завдання проблемного та творчого рівнів з географії”. Ними користуються у своїй щоденній роботі учителі міста, району і навіть області. Людмила Миколаївна Джур – переможець міського конкурсу – захищатиме честь колегіуму на обласному конкурсі “Учитель року-2003”. Такі ж посібники підготувала та видала вчитель біології Н.П. Туник. В.І. Свтушенко – вчитель-методист, переможець обласного конкурсу “Учитель року-2002” в номінації “Учитель початкових класів” видала методичні рекомендації “Вироблення навичок оптимального читання”. Питанню розвитку орфографічної грамотності учнів молодших класів приділила значну увагу переможець II та III туру конкурсу

“Учитель року-2002” О.В. Журенко.

Жага відкриття народжується ще за шкільною партою. Вже в початковій школі можна зустріти таких учнів, яких не задовольняє робота зі шкільним підручником. Їм нецікаво на уроці, вони читають додаткову літературу, шукають відповіді на свої питання в різних джерелах знань.

З метою стимуляції особистісного розвитку школярів, формування їх потребно-мотиваційної сфери, починаючи з першого класу, курсу “Екологія і розвиток”, керівником якого є кандидат філософських наук, доцент Н.В. Кочубей, авторами – професор Л.В. Тарасов та доцент Т.Б. Тарасова, надано статус експериментального.

Значною подією став випуск (щомісяця) колегіантами газети “За іншими правилами”. Вперше за 130 років існування навчального закладу ми маємо свій друкований орган. А з’явилося це видання з ініціативи Учнівської Демократичної Республіки на чолі з Президентом. Тираж видання 500 примірників. І як влучно сказала журналіст Білоцерківська на урочистій презентації першого номера: “Хоч ваша газета і називається “За іншими правилами”, та зроблена вона за всіма правилами журналістики”. Перший примірник газети був придбаний на аукціоні колегіантами 10-Б класу за 8 гривень, другий – випускниками школи 1983 року за 50 гривень. Ця подія стала можливою завдяки подарунку НаУКМА – ризографу, на якому і друкується газета.

Літературне відділення працює над створенням літопису школи, проведенням конкурсів, засідань літературної вітальні, випуском збірок літературної студії “Пролісок”. Керівником цієї студії є наша вчителька, поетеса Людмила Грицай. У лютому цього року побачить світ третя збірка поезій учнів школи “Самоцвіти”. Продовжує радувати нас своїми успіхами колегіант 11-А

класу Кравченко Ярослав. У світ уже вийшло 8 його збірок. Найбільшим досягненням Ярослава є підготовлене трьохтомне видання його творів. У 2002 році Ярослав став лауреатом Всеукраїнського конкурсу на кращий літературний твір “Вірю в майбутнє твоє, Україно”.

З цього року літературна вітальня презентує цикл вечорів під назвою “Зустрічі”.

Значна увага в роботі з колегіантами приділяється естетичному вихованню, бо саме воно впливає на гармонійний розвиток особистості. І сприяють цьому теа-

тральна студія, якою керує вчитель української мови та літератури Л.М. Марченко; музична студія, що охоплює роботу хору молодших, середніх та старших класів, фольклорного ансамблю “Посольські барви”, керівниками яких є вчителі музики О.Ю. Телющенко та В.Д. Тітенко.

Обов’язковими для колегіантів є заняття хореографією. Працює також студія з художнього розпису дерева та тканини. Колегіанти 6-х класів із задоволенням відвідують курс “Етика”.

Естетичне відділення готує і проводить фестивалі, KBK, фольклорні свята, літературно-музичні вітальні, години поезії, звіти студій, предметні декади, зустрічі з цікавими людьми.

Поширеним серед наших школярів є волонтерський рух. Колегіанти опікуються дітьми-сиротами місцевої школи-інтернату ім. О.А. Деревської, організовуючи для них свята, збираючи одяг, взуття, канцелярське приладдя. Вдячні нашим волонтерам і літні люди, і учасники Великої Вітчизняної війни, і вдови, які мешкають у мікрорайоні школи.

З минулого навчального року в усіх колегіальних класах введено курс «Математична логіка та комп’ютерне

навчання».

Така система роботи сприяє вихованню і розвитку обдарованих та здібних колегіантів, збагаченню інтелектуального, творчого та культурного потенціалу України.

ЧИМ ЖИВЕМО? НАД ЧИМ ПРАЦЮЄМО?

Тези до виступу на семінарі директорів колегіумів Сіверськодонецький колегіум

Директор колегіуму,
Ліна МІХНО

Ліна Міхно

На сьогоднішній день метою колегіуму є формування в дусі толерантності високоінтелектуальної інтелектуальної особистості – громадянина України: пошук навчання та розвиток обдарованої, творчої особистості; наступність у сімейному, дошкільному вихованні; збереження морального, психологічного та фізичного здоров'я підростаючого покоління, створення умов для соціалізації молоді та конкурентоспроможності на ринку праці. Тому вважаємо своїм завданням відійти від одностороннього професійно орієнтованого навчання, шукаємо можливості для багатопрофільної спеціалізації колегіантів. Навчання здійснюється за трьома профільними напрямками:

- природничо-філософський
- суспільно-гуманітарний
- суспільно-економічний.

Цього року колегіум має 31 клас за трьома ступенями навчання. I ступінь – початковий, у складі 1–4 класів із поглибленим вивченням англійської мови, інформатики, основ логіки, тенісу; працює в режимі школи повного дня. II ступінь – підготовчий, 5–9 класи: обов'язковий рівень знань, умінь і навичок: спецкурси, факультативи, гуртки спрямовують вибір профілюючого напрямку. III ступінь – власне колегіум, працює у складі 10–12 класів: завершується загальноосвітня підготовка молоді, здійснюється довузівська підготовка: склад профільних предметів визначаємо на основі побажань старшокласників та можливостей підколективу.

З метою подальшого підвищення зацікавленості учнів до поглибленого вивчення дисциплін, практичної реалізації програми “Творча обдарованість” було проведено I і II етапи Всеукраїнських олімпіад із базових дисциплін. Переможцями міських олімпіад стали 22 колегіанти.

З метою виховання шанобливого ставлення до культури і традицій українського народу було проведено I, II, III етапи III Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика.

Також наші учні брали участь у III Міжнародній науково-практичній конференції “Сучасні проблеми гуманізації та гармонізації управління” в дитячій програмі, конкурс творів на тему “В якому місті я хотів би жити?”. Твори колегіантів Вєскобойнікової Г., Чумак С., Кобялко Т. були надруковані в матеріалах конференції. В програмі “Акт у підтримку свободи – програма обміну майбутніх лідерів” Давиденко Юлія пройшла I, II, III раунди. З метою залучення учнівської молоді до систематичної діяльності в галузі фізики, раціоналізації команда колегіуму юних винахідників та раціоналізаторів

брала участь в обласному турнірі та посіла II місце. Соболь Микола брав участь у Всеукраїнському турнірі юних винахідників та раціоналізаторів, де зайняв III місце в загальному заліку. Наші діти були учасниками обласного турніру юних фізиків і зайняли I місце в “Брейн-рингу”. В заочній олімпіаді з географії “Глобальна рівновага” колегіантки Мукарська Л., Цапко О. пройшли I, II тури. Підсумком дослідження колегіантами стану водоохоронної зони водоймищ нашого регіону (озеро Боброве) стала робота з напрямку “Людина і довкілля” в рамках підготовки до проекту асоційованих шкіл ЮНЕСКО.

Підготовлено роботи до захисту в Малій Академії наук.

Відправлено роботи на “Мирний космос”.

Вчителі колегіуму працюють над науково-методичною проблемою: “Застосування принципів педагогіки толерантності в навчально-виховному процесі”. Технологізуючи цей процес, ми показали свої доробки та соціально-психологічні дослідження у виступі директора під час конференції Днів науки НАУКМА.

У колегіумі – 7 методичних кафедр, які активно співпрацюють, вирішуючи пріоритетні завдання сьогодення: створення нової філософії освіти, відкритої до таємниць життя людини, її прагнень життєвого потенціалу, яка б плекала творчу особистість, створювала умови для її повноцінного фізичного, інтелектуального, духовного розвитку, для примноження культури й духовності в усій різноманітності вітчизняних і зарубіжних надбань.

Але сьогодні мова піде про роботу лише двох кафедр:

– правничих наук, тому що однією з двох основних тем навчально-виховної роботи є права людини, і наші учні беруть активну участь у багатьох конкурсах і стають переможцями (Всеукраїнський конкурс учнівських та студентських робіт із прав людини, інтелектуальні ігри “Шанс”, “Ерудити правознавства”), вчитель Шестопалова О.Ю. 14–16 лютого 2003 р. у м. Харкові взяла участь у навчальному семінарі за матеріалами курсу громадянської освіти “Ми – громадяни України” Всеукраїнської Асоціації “Нова Доба”;

– іноземних мов, тому що вже четвертий рік маємо експериментальний майданчик з опрацювання підручників Оксфордського університету (з I по II клас); вчителі цієї кафедри брали участь у програмі “Accels”, постійних семінарах і конференціях Центру англійської мови “Дон Стрим”, а учні 3–II класів – у конкурсі творів “Як краще оволодіти англійською мовою” (організованому Британським консульством), учні 9–10 класів – у програмі “Акт у підтримку свободи – програма обміну майбутніх лідерів”.

Пошукова робота колегіантів направлена на з'ясування шляхів поліпшення екологічної ситуації на місцевому рівні.

Незважаючи на скруту, ми впевнено дивимось вперед. Запорукою нашого оптимізму є інтелектуальний потенціал колегантів та їхніх наставників, бажання суспільства бачити XXI століття добою справжнього просвітництва. До цих горизонтів надії будемо спільно рухатись вперед...

Історія та правознавство в освіті школярів

Можна не знати тисячі речей і бути освіченою людиною, але не знати і не любити історію може тільки людина, зовсім не розвинена розумово, писав М. Г. Чернишевський.

На кафедрі історії колегіуму працюють такі викладачі, як Козодоев В.І., Кравченко Р.В., Шестопалова О.Ю., Марченко С.Л., які викладають цілий ряд предметів і курсів. Серед них – не лише всесвітня історія, історія України, але й правознавство, історія Києво-Могилянської академії, громадянська освіта, політологія, історія рідного краю.

Як завжди, учні колегіуму брали в цьому році активну участь у шкільній і міській олімпіадах з історії. У міській олімпіаді з історії переможцями стали Пивоваров А., Чельцова К.

Вже кілька років в одному з 9 класів, так званого гуманітарно-правничого напрямку, проводяться додаткові заняття до основного курсу з правознавства, а саме – курс “Основи конституційного ладу України”.

І це не випадково, бо вже сам факт прийняття Конституції України став політичною подією величезного значення.

Звичайно, всі без винятку положення Конституції України є важливими, але особливу увагу ми приділяємо тому, щоб учнівська молодь ретельніше вивчила розділ про права, свободи та обов’язки людини й громадянина. Бо саме значення і виконання відповідних норм Конституції безпосередньо сприяють формуванню повноправного свідомого Громадянина.

Крім цього, спецкурс дає можливість дещо розвантажити програмний матеріал основного курсу правознавства. Учні мають можливість безпосередньо працювати над статтями Конституції, побачити їх застосування в житті.

І як показує досвід, учні, що вивчали цей спецкурс, для продовження навчання після 9 класу, йдуть навчатись до класу юридичного профілю.

А деякі з них стають переможцями міської та обласної олімпіади з цього предмета після закінчення школи вступають до юридичних вузів.

Віктор КОЗОДОЄВ,
вчитель історії та
правознавства

Трудове навчання та виховання в колегіумі

colleg@sed.9g.ua

Завітайне на наш сайт або до кабінету обслуговуючої праці. Тут ви знайдете заняття для своїх рук, голови та душі. Лише в нас готують універсальних дружин, які здатні сім'ю нагодувати, пелюшки попрати і чоловікові догодити.

Предмет має на меті підготовку учнів до трудової діяльності в різних сферах виробництва та в домашньому господарюванні.

Працюючи за новою програмою, яка передбачає поступове нарощення обсягів, знань та навичок від початкової школи до професійного навчання в 10–11-х класах. Використовуємо в своїй діяльності передові новаторські технології викладання працівників освіти Світлани Білевич, Олександра Осінова та інших.

Вивчаючи модуль “Культура харчування”, діти проявляють великий інтерес та винахідливість. Вони самостійно складають меню, роблять калькуляцію, розраховують собівартість страв. Під час уроків, які проводяться за схемою рольових ігор, дівчата готуються до самостійного життя.

Систематична участь учнів у колективних трудових процесах створює основу для виховання таких важливих для сучасної людини якостей, як комунікативність, взаємодопомога, практичність, сприймання здорового духу суперництва.

При викладанні матеріалу з модуля “Вироби з текстильних матеріалів” велику увагу приділяємо розділу “Рукоділля”, зокрема вишивці, плетінню спицями та гачком.

Виконуючи роботу з вишивок та плетіння, дівчата поєднують сучасні напрями орнаментів з орнаментом “сириньок” своїх бабусь. Прикрашають предмети побуту, одяг, столову білизну та обрядові рушники орнаментами, складеними за власними схемами.

Поєднуючи варіативну частину програми зі стабільною, ми маємо можливість подати матеріал у більшому обсязі та дати можливість якісніше засвоїти трудові навички.

Найобдарованіші діти, які виявляють інтерес до рукоділля, відвідують заняття в гуртках художньої вишивки та факультативах “Господарочка”, “Креслення”.

Результат праці дітей можна побачити на постійних експозиціях, виставках, присвячених 8 Березня, Дню вчителя та інших.

Людмила ГОРИНЬ,
вчитель обслуговуючої праці

ЧИМ ЖИВЕМО? НАД ЧИМ ПРАЦЮЄМО?

Тези до виступу на семінарі директорів колегіумів

Херсонський колегіум ім. Євгена Маланюка

Директор колегіуму, Марина РОДНЕНОК

Марина Родненко

Всі ми сьогодні чітко усвідомлюємо, що живемо в неупітній, економічно неефективній державі, в якій немає ідеології державотворення; державі, незалежній від взятих на себе зобов'язань, від власних громадян, від верховенства прав людини. Але маємо розуміти, що єдиний шлях врятуватися із руїни – організувати свою єдину національну школу. В українській Державі перспективу має українська школа, тобто школа, побудована на якісно нових засадах: ідейних,

ідеологічних, методичних тощо. Бо якщо школа не має перспективи – перспективи не має народ.

А перед тим українську школу треба піддати «ревізії» і добре замислитись: а чи не стоїмо ми на порозі тотального краху української освітньої системи?

За роки незалежності в українській освітній системі, на жаль, не створено і, відповідно, не реалізовано здорової конструктивної програми з розвитку українського національного модерного шкільництва, не створенню української модерної нації, для якої Україна має стати змістом і сенсом життя, а щоденна праця задля неї – питанням світогляду і духу.

В далекому 1993 році, створюючи в деанціоналізованому, зрусифікованому регіоні України українську школу – «Херсонський колегіум», ми усвідомлювали, що приватні заклади ніколи не стануть домінуючими в системі освіти України. Однак крок на шляху від школи-«конвейєра» до школи, зорієнтованої на особистість, до школи з доміантою українських національних інтересів і традицій у навчанні та українського державницького патріотичного начала у вихованні треба було робити. І крок за кроком, долаючи безглузді бюрократичні перепони місцевої влади, витримуючи санкціоновані і несанкціоновані перевірки, податковий тиск, відстоюючи в судовому порядку питання ліцензування школи, працюючи в практично невизначеній нормативно-правовій площині, долаючи монопольне становище держави в освіті, «Херсонський колегіум» ім. С. Маланюка своїм функціонуванням стверджував, що школа завжди має перспективу. Школа завжди акумулює всі процеси, що відбуваються в державі. І, якщо сьогодні в освітньому секторі України декоративно присутня Національна Доктрина розвитку освіти, в якій є лише надія на поліпшення, але не ставиться діагноз нагальним проблемам сьогодення, бракує чітко визначеної стратегії, планів дій; не впорядковано систему освітнього законодавства, наявні суперечності навіть у визначенні мети освіти, то в площині так званої «недержавної(?)» освіти – взагалі ситуація невизначеності та відвертої дискримінації: відсутнє

правове підґрунтя для приватних закладів освіти, неможливе здійснення економічної діяльності на засадах неприбутковості тощо. Тож об'єктивно маємо в одній матері-державі двох дочок – рідну і пасербицю.

Колегіум раз і назавжди заперечив мусований українофобами міф про те, ніби в південних та східних областях України батьки не бажають вести своїх дітей до українських шкіл. Понад сотні сімей різного етнічного походження довірили найдорожче – своїх дітей – «Херсонському колегіуму». При цьому охочих на порядок більше. Є ресурс і в колегіуму. Є прекрасні програми, що дозволили б не тільки навчати значно більше число дітей, але й проводити підготовчі курси для школярів інших шкіл області та курсів із підвищення кваліфікації педагогів регіону.

Однак на заваді стає позиція місцевого керівництва. Місцеві владоможці позбавили школу передбаченого державним бюджетом та законодавством обов'язкового фінансування в частині державного замовлення. На навчальний заклад перекладено всі витрати з утримання комунальної власності, що є в управлінні колегіуму та обов'язок з утримання прилеглих територій. Такий стан речей не тільки призвів до зростання батьківської платні за навчання, що унеможливило для багатьох охочих віддати свою дитину до української школи, але й зводить нанівець ініціативи засновників із розвитку колегіуму. Отже, напрашується висновок, що сама українська влада не зацікавлена в розвитку передових форм українського шкільництва в Херсоні, що й не приховується.

В якій правовій державі платників податків позбавлено права на отримання видатків на освіту своїх дітей? «Херсонський колегіум» є школою для дітей не бідних батьків, а це значить – і не дурних. Наші батьки – переважно етнічно неукраїнці – платники податків до бюджетів всіх рівнів – оплачують здобуття своїми дітьми української освіти, ще й допомагають школі протистояти силам, спрямованим на демонтаж української державності. Треба зазначити, що де-факто ми є національною меншиною (мовною меншиною, національною свідомою меншиною, україномислячою меншиною), тож відповідно, це визначимо де-юре – тим, хто хоче, дати право стати нац. меншиною. Якщо так – ми не маємо амбіцій, згідно зі ст.ст. 11, 12 Конституції України, держава Україна має забезпечити наші культурні, етнічні, мовні потреби, як потреби національної меншини, надати відповідний статус, відповідне фінансування.

Не хоче визнавати держава українців національною меншиною, тоді має забезпечити націоналізацію, українізацію регіону. Бо той правовий статус, який держава Україна сьогодні забезпечує нам як національній більшості, не дає нам тих прав, що має національна меншина.

І поки Україна визначається з пріоритетами освіти в загальній політиці держави, з ідеєю європейської інтеграції української школи, «Херсонський колегіум» ім. Євгена Маланюка, як і низка навчальних закладів у нашій

державі, вже випередив час, уже став тою «зоною прориву», яка створенням та вдосконаленням національних освітніх моделей опрацьовує шляхи піднесення національного шкільництва.

З 2000 року «Херсонський колегіум» ім. Є. Маланюка працює під патронатом Національного університету «Києво-Могилянська академія» – ВНЗ, де готують справді нову українську еліту. Введення колегіуму в систему НаУКМА стало не тільки визнанням певних досягнень закладу, але й додатковим поштовхом для розвитку. Впровадження нових оригінальних та авторських програм відтепер адаптовано до вимог одного з найпрестижніших в Україні ВНЗ – Києво-Могилянської Академії – узгоджується з департаментом доуніверситетської підготовки НаУКМА.

Кожен колегіант ще за шкільною партою отримує навички самостійної наукової роботи та колективного наукового пошуку. Щотижневі Маланюкові читання, участь у науковому літературно-історичному товаристві імені академіка Дмитра Дорошенка, змагання за різноманітні стипендії, встановлені Патронами школи, за написані та захищені наукові роботи – ефективний спосіб підготовки колегіантів до майбутньої самостійної інтелектуальної праці.

Цьому сприяє і шкільна книгозбірня, що формується за допомогою організацій української діаспори, Американської та Німецької амбасад, Британської Ради, НаУКМА, і нараховує понад 5 тисяч томів, зокрема унікальних книг, виданих за кордоном.

Стимулом для громадської роботи та патріотичної активності колегіантів є не тільки правильно організований учителями та кураторами виховний процес, щотижневі загальношкільні диспути з актуальних питань, щорічні ознайомчі подорожі колегіантів Україною, але й унікальна система оцінювання успішності колегіантів та рейтинг-контролю. У колегіумі згідно з його Статутом, «Положенням про оцінювання Успішності знань колегіантів», диференціація успіху колегіантів відбувається за чотирма критеріями: окрім традиційної для школи оцінки за особисті успіхи в навчанні та розвитку, щоправда, адаптовані до підходів НаУКМА, оцінюється також вклад молодої людини в життя школи. А життя це насичене, адже діти перебувають у колегіумі впродовж цілого дня.

Новини шкільного життя, культурні, суспільно-політичні події в житті України висвітлюються щомісяця (протягом останніх двох років) на сторінках шкільної газети «Мурашник», збільшити наклад якої допоміг український

меценат п. Григорій Малиновський, який через Україно-Американський Допомоговий Злучений Комітет за сприяння НаУКМА подарував колегіуму ризограф – пристрій для друкування газет.

Колегіум має давню традицію – відзначати видатних українських громадських та політичних діячів Універсалами визнання і подяки, запрошуючи їх до Ради Патронів школи. Серед Патронів колегіуму – народні депутати – п. Юрій Криворучко, п. Слава Стецько, п. Григорій Омелченко, п. Юлія Тимошенко, п. Віктор Ющенко, не кажучи вже про п. В'ячеслава Брюховецького; відомий громадський діяч, ветеран ОУН – п. Павло Дорожинський.

Українська мова – це українська освіта. Якщо навчальний процес україномовний – є українська освіта, українська історія, українська наука. Немає української мови в навчальному процесі – не буде української освіти, української історії, української науки, українського патріотизму. В колегіумі створено україномовне середовище, використовується «прямий» метод вивчення української мови. До навчального плану закладу за допомогою авторських та спецкурсів на всіх етапах навчання введено додаткові години на вивчення державної мови.

Єдиним в Україні серед вищих навчальних закладів, який об'єднав під своїм патронатом розгалужену мережу освітніх закладів – колегіумів є Києво-Могилянська Академія. На наш погляд, дуже актуальне створення конгресійного центру мережі колегіумів під патронатом НаУКМА, що мав би на меті через інтеграцію, координацію, не виключаючи навіть певної уніфікації діяльності аналогічних навчальних закладів у різних регіонах України, опрацьовувати та удосконалювати національні освітні моделі, в яких на потужному ґрунті загальної освіченості буде «продукуватись» тонкий, але дуже продуктивний прошарок інтелектуальної державницької еліти. В цій еліті – квінтесенція національного духу. Вона стане тим інструментом, за допомогою якого суспільство зможе розв'язати найскладніші проблеми державотворення.

Засновники «Херсонського колегіуму» ім. Є. Маланюка переконані, що вже в недалекому майбутньому Українській Державі будуть вкрай потрібні державна програма підготовки і виховання елітних кадрів в Україні, елітні навчальні заклади від першого класу до завершення навчання у вишах.

І ці проблеми є головними. Вони вимагають невідкладного рішення і нашої з Вами повсякчасної благословенної праці.

Колегіанти на Батьківщині Євгена Маланюка
с. Новоархангельське, Кіровоградської області

«А це наша Говерла!»
Львів, Високий Замок